

11 Landskapslag (1995:101) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård

1 §. Med i denna lag angivna avvikelser skall i landskapet Åland tillämpas följande lagar:

- 1) socialvårdslagen (FFS 710/1982),
- 2) lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (FFS 734/1992),
- 3) lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (FFS 812/2000),
- 4) lagen om tillsyn över privat socialservice (FFS 603/1996) samt
- 5) lagen om stöd för närstående vård (FFS 937/2005). (2007/111)

Ändring av de i 1 mom. angivna lagarna gäller i landskapet från det att de träder i kraft i riket, om inte annat följer av denna lag.

Se So 201, 713, 202b, 218 och 201b FL II.

2 §. (2003/79) Socialvårdslagens bestämmelser gäller i landskapet med följande avvikelser:

1) Hänvisningen i lagens 2 § till lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (FFS 733/1992) skall i landskapet avse landskapslagen (1993:71) om planering av och landskapsandel för socialvården.

2) Bestämmelsen i lagens 8 § om statstjänsteman skall i landskapet gälla landskapstjänsteman.

3) Bestämmelsen i lagens 10 § 1 mom. om skyldighet för kommun att ha en yrkesutbildad personal för verkställigheten av socialvården utgör inget hinder för att två eller flera kommuner har gemensam personal.

4) Hänvisningen i lagens 46 § 2 mom. till rikets kommunallag (FFS 365/1995) skall i landskapet avse kommunallagen (1997:73) för landskapet Åland.

5) (2007/128) Hänvisningen i lagens 54 § till sådana organ som avses i 6 § 1 mom. folkhälsolagen (FFS 66/1972) skall i landskapet avse styrelsen för Ålands hälso- och sjukvård.

6) (2007/102) De uppgifter som enligt lagen skall skötas av socialnämnden eller annat av kommunen särskilt utsett kollegialt organ skall i landskapet skötas av socialnämnden, en annan nämnd eller kommunstyrelsen i enlighet med kommunfullmäktiges beslut.

2a §. (2003/79) Lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården skall enligt denna lag äga tillämpning i landskapet till den del bestämmelserna gäller socialvården. Lagens bestämmelser gäller i landskapet med följande avvikelser:

1) Hänvisningen i lagens 4 § 3 punkten till 32 § 3 mom. grundskolelagen (FFS 476/1983), rörande läroplikt för barn med handikapp som inte kan få undervisning i den nioåriga grundskolan, skall i landskapet avse 21 § 3 mom. grundskolelagen (1995:18) för landskapet Åland.

2) Hänvisningen i lagens 12 § till 4 § 1 mom. 4 punkten lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (FFS 733/1992), rörande en kommuns köp av socialvårdstjänster, skall i landskapet avse 3 § 1 mom. 4 punkten landskapslagen (1993:71) om planering av och landskapsandel för socialvården.

3) (2007/111) Lagens 6b § skall tillämpas på hela den lediga tid som en närstående vårdare i landskapet har rätt till med stöd av 2g § i denna lag.

2b §. (2003/79) De allmänna bestämmelserna i 1 kap. lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården gäller i landskapet med följande avvikelser:

1) Begreppet socialvård omfattar sådan barnomsorg som avses i barnomsorgslagen (1997:14) för landskapet Åland.

2) Begreppet handling avser en i 1 § 1 och 2 mom. landskapslagen (1977:72) om allmänna handlingars offentlighet nämnd handling, som innehåller uppgifter om en klient eller någon annan enskild och som ansluter sig till socialvård som ordnas av myndigheter eller privata.

2c §. (2003/79) Bestämmelserna om klientens rättigheter och skyldigheter i 2 kap. lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården gäller i landskapet med följande avvikelser:

1) Lagens 8 § 3 mom. är inte tillämplig i landskapet. Om uppgifter har tillförts ett ärende genom annan än klienten får ärendet inte avgöras innan klienten har underrättats om och givits tillfälle att yttra sig över uppgifterna. Ett ärende kan dock avgöras utan att klienten har givits tillfälle att yttra sig om hörande är uppenbart onödigt, äventyrar syftet med beslutet eller om ärendets avgörande inte kan uppskjutas.

2) Hänvisningarna i lagens 11 § om rätten för en klient eller dennes företrädare att ta del av uppgifter skall i landskapet avse 13-15b §§ samt 21 § landskapslagen om allmänna handlingars offentlighet. Den begränsning av rätten att ta del av uppgifter som följer av hänvisningen i lagens 11 § 3 mom. till bestämmelser i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet skall dock vara tillämplig i landskapet.

3) (2007/93) Hänvisningen i lagens 13 § 1 mom. till personuppgiftslagen (FFS 523/1999), om i vilken

L 1 LL (1995:101) om riksförfattningar om socialvård

i personuppgiftslagen avsedd registeransvarigs personregister uppgifter kommer att registreras, skall i landskapet avse landskapslagen (1999:50) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om personuppgifter samt landskapslagen (2007:88) om behandling av personuppgifter inom landskaps- och kommunalförvaltningen.

2d §. (2003/79) Bestämmelserna om sekretess, tystnadsplikt och utlämnande av sekretessbelagda uppgifter i 3 kap. lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården gäller i landskapet med följande avvikelser:

1) Hänvisningen i lagens 14 § 3 mom. till 31 § lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (FFS 621/1999) rörande upphörande av sekretess skall i landskapet avse 16-18 §§ landskapslagen om allmänna handlingars offentlighet.

2) Avseende tystnadsplikt gäller vad därom föreskrivs i 12 och 22 §§ landskapslagen om allmänna handlingars offentlighet. Tystnadsplikt omfattar såväl sekretessbelagda handlingar som uppgifter som skulle ha varit sekretessbelagda om de ingick i en handling. Med undantag av vad någon på tjänstens vägnar har rätt att få kännedom om gäller tystnadsplikt även för enskilda personers eller familjers hemlighet som personal eller den som har ett förtroendeuppdrag har fått kännedom om på grund av sin ställning eller uppdrag inom socialvården. Tystnadsplikt upphör inte efter att en sådan anställning har upphört eller ett sådant förtroendeuppdrag har avslutats.

3) Hänvisningen i lagens 18 § till lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och personuppgiftslagen, som rör utlämnande av sekretessbelagda uppgifter, skall i landskapet avse landskapslagen om allmänna handlingars offentlighet.

4) Hänvisningen i lagens 19 § till lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet rörande information som omfattas av tystnadsplikt skall i landskapet avse landskapslagen om allmänna handlingars offentlighet.

2e §. (2003/79) Bestämmelserna om anmärkning och socialombudsman i 5 kap. lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården gäller i landskapet med följande avvikelser:

1) En klients rätt att anmärka, som avses i lagens 23 §, omfattar även den socialvård som klienten har fått.

2) Bestämmelserna i lagens 24 § är inte tillämpliga i landskapet. Landskapsregeringen utser en klientombudsman som skall

a) ge klienter råd i frågor som gäller tillämpningen av bestämmelser om klientens ställning och rättigheter inom socialvården,

b) bistå klienter med att framställa anmärkningar,

c) informera om klienternas rättigheter,

d) också i övrigt i sitt arbete främja klienters rättigheter så att de blir tillgodosedda samt

e) följa hur klienternas ställning och rättigheter utvecklas i landskapet och årligen till landskapsregeringen avge en redogörelse för detta.

2f §. (2003/79) Bestämmelserna i lagen om tillsyn över privat socialservice gäller i landskapet med följande avvikelser:

1) Lagen skall inte tillämpas på socialservice som landskapet producerar, verksamhet i enskilt daghem som avses i 6 kap. barnomsorgslagen för landskapet Åland eller sådan familjevård som avses i 25 § socialvårdslagen.

2) (2008/98) Hänvisningen i lagens 5 § 6 mom. till barnskyddslagen (FFS 417/2007) angående tillstånd till privat barnskyddsanstalt ska i landskapet avse landskapslagen (2008:97) om tillämpning i landskapet Åland av barnskyddslagen.

2g §. (2007/111) Bestämmelserna i lagen om stöd för närståendevård gäller i landskapet med följande avvikelser:

1) Den lediga tid som en närståendevårdare har rätt till enligt lagens 4 § 1 mom. skall vara minst fem dygn per sådan kalendermånad under vilken närståendevårdaren oavbrutet eller med få avbrott varit bunden vid vården dygnet runt eller fortgående varje dag.

2) När vårdarvodena fastställs första gången skall kommunerna beakta de indexjusteringar som gjorts i riket enligt lagens 6 §.

3 §. De förvaltningsuppgifter som enligt i 1 § angivna författningar ankommer på riksmyndighet skall i landskapet handhas av landskapsregeringen, såvitt fråga är om uppgifter som faller inom landskapets behörighet.

4 §. Beslut som fattats med stöd av denna lag överklagas enligt bestämmelserna i de författningar som avses i 1 och 5 §§, dock så att beslut som myndighet under landskapsregeringen fattat och som inte gäller avgift överklagas hos landskapsregeringen samt beslut som landskapsregeringen fattat överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen.

5 §. Landskapsregeringen kan inom landskapets behörighet genom landskapsförordning besluta att författningar som utfärdats med stöd av de lagar som avses i 1 § 1 mom. skall tillämpas i landskapet Åland oförändrade eller med de ändringar landskapsregeringen föreskriver.

Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

6 §. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996.

Genom denna lag upphävs landskapslagen (1984:46) om tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar rörande socialvården.

Ikraftträdandebestämmelse (2003/79):

Denna lag träder i kraft den 1 december 2003.

Personer som vid denna lags ikraftträdande är anställda hos en privat socialvårdsproducent, vilken bedriver verksamhet när denna lag träder i kraft, är utan hinder av bestämmelserna i 3 § 2 mom. lagen om tillsyn över privat socialservice behöriga för sina uppgifter.

Privata socialvårdsproducenter skall ansöka om tillstånd enligt 5 § eller göra en anmälan som avses i 6 § lagen om tillsyn över privat socialservice inom sex månader efter att denna lag har trätt ikraft.

Ikraftträdelsebestämmelse (2007/111):

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009.

Kommunerna skall se till att de avtal som ingåtts om närståendevård med tillhörande vård- och serviceplaner, före denna lag har trätt i kraft, anpassas till bestämmelserna i lagen om stöd för närståendevård samt 2g § i denna lag så att de reviderade avtalen börjar gälla från denna lags ikraftträdande.

Ikraftträdelsebestämmelse (2007/128):

Om ikraftträdandet av denna lag stadgas särskilt i landskapslagen (2007:129) om införande av lagstiftningen om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

L 2 Landskapsförordning (1995:103) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård

1 §. Med de avvikelser som anges i denna förordning och som följer av landskapslagen (1995:101) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård, landskapslagen (1978:48) om tillämpning av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda och landskapsförordningen (1997:12) om barnomsorg skall följande författningar tillämpas i landskapet Åland:

1) socialvårdsförordningen den 29 juni 1983 (FFS 607/1983),

2) förordningen den 9 oktober 1992 om klientavgifter inom social- och hälsovården (FFS 912/1992),

3) förordningen den 21 augusti 1992 om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården (FFS 804/1992) samt

4) Upphävd (2001/57).

Ändring av de i 1 mom. angivna förordningarna skall tillämpas i landskapet från det att de träder i kraft i riket, om inte annat följer av denna förordning.

2 §. I landskapet gäller följande avvikelser från bestämmelserna i förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården:

1) förordningen skall äga tillämpning i landskapet till den del bestämmelserna gäller socialvården,

2) i stället för de avgifter som anges i 3, 4 och 32 §§ kan avgifter uppbäras enligt kommunens fastställda grunder,

3) [landskapsstyrelsen] fastställer högsta avgiftsbeloppen för den socialvård som avses i 12, 13 och 14 §§ samt

4) som inkomster enligt 3 och 4 §§ samt 15 § 1 mom. kan, utöver vad i 27 och 28 §§ är stadgat, enligt prövning beaktas högst tre procent av berörda persons eller personers sammanlagda beskattningsbara förmögenhet eller förmögenhets försäkringsvärden.

[Landskapsstyrelsen] kan medge undantag från behörighetskraven enligt förordningen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården.

2a §. Upphävd (2001/57).

LF (1995:103) om riksförfattningar om socialvård

L 2

3 §. De förvaltningsuppgifter som enligt i 1 § angivna författningar ankommer på rikets myndigheter skall i landskapet handhas av [landskapsstyrelsen], såvitt fråga är om uppgifter som faller inom landskapets behörighetsområde.

Hänvisas i de i 1 § nämnda författningarna till bestämmelser i rikslagstiftningen vilka äger motsvarighet i landskapslagstiftningen, skall hänvisningarna anses avse bestämmelserna i landskapslagstiftningen.

4 §. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1996.

L 3 Landskapslag (1956:21) om socialhjälp i landskapet Åland

1-3 §§. Upphävda (1984/46).

4 §. Upphävd (1971/6).

5 §. (1962/13) Har arbetstagare, efter fyllda 20 år, varit anställd hos samma arbetsgivare eller i tjänst i samma rörelse eller företag sammanlagt minst tjugo år och under denna tid förlorat sin arbetsförmåga i sådan utsträckning, att han icke kan försörja sig genom arbete, och kan han icke erhålla sitt uppehälle av egna medel eller genom makes eller barns omvårdnad, är han berättigad att mot arbete efter förmåga till sin död njuta underhåll av sin arbetsgivare, eller, där det befinnes skäligt, av dennes arvingar eller ock av rörelsens eller företagets ägare. Dylig rätt tillkommer dock icke arbetstagare, vars första arbetsförhållande begynt, sedan lagen om pension för arbetstagare (FFS 395/1961) den 1 juli 1962 trätt i kraft eller för vars vidkommande i sagda lag avsett pensionsfall inträffat, sedan tio år förflutit från nämnda tidpunkt.

Ombyte av ägare eller innehavare av rörelse eller företag medför icke ändring i nu sagda rätt.

Sådan rätt till underhåll, som i denna paragraf stadgas, tillkommer likväl icke arbetstagare, om han avsiktligt ådragit sig sjuklighet eller förlust av arbetsförmåga eller försorsakat den genom brottslig verksamhet, lättsinnigt liv eller annat grovt vållande.

6-66 §§. Upphävda (1984/46).

L 4 Landskapslag (2003:71) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

1 §. *Lagens syfte och tillämpningsområde*

I syfte att trygga en i landskapet Åland bosatt arbetslös arbetssökandes ekonomiska möjligheter att söka arbete och förbättra sina förutsättningar att komma in på eller återvända till arbetsmarknaden ersätts de ekonomiska förluster som arbetslösheten försakar i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa (FFS 1290/2002), med i denna lag angivna avvikelser, till den del lagen om utkomstskydd för arbetslösa innehåller bestämmelser om

1) (2006/38) arbetslöshetsdagpenning som betalas som grunddagpenning och den därtill anslutna för-

L 4 LL (2003:71) om utkomstskydd för arbetslösa

höjningsdelen, tillägget för sysselsättningsplan samt barnförhöjningen och

2) arbetsmarknadsstöd.

Ändringar av lagen om utkomstskydd för arbetslösa skall gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket om inte annat följer av denna lag.

Se Ar 601 FL II.

2 §. Bestämmelser som inte tillämpas

Med stöd av denna lag ska följande bestämmelser i lagen om utkomstskydd för arbetslösa inte tillämpas i landskapet:

1) 1 kap. 4 § 3 mom. om bindande utlåtanden och utkomstskyddsombud,

2) (2008/80) 1 kap. 5 § 11 punkten om högsta förhöjda lönesubvention,

3) 2 kap. 2 § 1 mom. 3 punkten om deltagande i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte,

3a) (2008/80) 2 kap. 20 § 1 mom. om aktiveringsplan och integrationsplan,

4) (2008/80) 5 kap. 3 § 3 mom. andra meningen om sammansatt stöd eller högsta förhöjda lönesubvention,

5) (2008/80) 5 kap. 4 § 4 mom. om högsta förhöjda lönesubvention eller arbetsmarknadsstöd och sysselsättningsstöd till arbetsgivaren,

6) 7 kap. 1 § 2 mom. i fråga om arbetsmarknadsstöd som kan utbetalas till arbetssökande för den tid han eller hon deltar i integrationsåtgärder för invandrare och i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte,

7) (2008/80) 7 kap. 1 § 4 mom. om lönesubventioners inverkan på arbetslöshetsförmåner,

8) 7 kap. 4 § om arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd,

9) (2008/80) 7 kap. 5 § 3 mom. om resebidrag,

10) 7 kap. 7 § om arbetsmarknadsstöd under tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte,

11) 7 kap. 8 § 2 mom. om ersättning för uppehälle för den som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte,

12) upphävd (2008/80),

13) 8 kap. 3 § 2 mom. om aktiveringsplan,

13a) (2008/80) 8 kap. 4 a § 1 mom. om aktiverings- och integrationsplan,

14) 8 kap. 5 § om vägran att delta i och avbrytande av integrationsåtgärder,

15) 8 kap. 6 § om vägran och avbrytande i anslutning till arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte,

16) 8 kap. 7 § om giltig orsak att vägra delta i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte eller att avbryta den,

17) upphävd (2008/80),

18) 9 kap. 5 § 1 mom. och 9 kap. 6 § 2 mom. 2 punkten till den del bestämmelserna berör arbetsverksamhetsperioder,

19) upphävd (2008/80),

20) 11 kap. 2 § 2 mom. om av i Arbetskraftskommissionens eller Arbetskraftsbyråns utlåtande förutsetta utredningar,

20a) (2008/80) 11 kap. 2 § 5 mom. 4 punkten om högsta förhöjda lönesubvention,

21) 11 kap. 2 § 5 mom. 5 punkten om dagar som personen deltagit i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte,

22) 11 kap. 3 § 2 mom. och 11 kap. 4 § om Arbetskraftspolitiskt utlåtande,

23) upphävd (2008/80),

24) 13 kap. 9 § om utkomstskyddsombudets rätt att få uppgifter och att vara närvarande,

25) (2008/80) 13 kap. 10 § om register över förmånstagare,

26) (2008/80) 14 kap. 3 § om finansiering av den inkomstrelaterade dagpenningen och av grunddagpenningen,

27) (2008/80) 14 kap. 3 a § om finansiering av arbetsmarknadsstödet,

28) (2008/80) 14 kap. 3 b § om förskott som ska betalas för täckande av förmånerna,

29) (2008/80) 14 kap. 3 c § om uppörd av kommunernas finansieringsandel och

30) (2008/80) 14 kap. 3 d § om övriga bestämmelser om finansieringen.

3 §. (2006/12) Förvaltningsmyndighet

De förvaltningsuppgifter som enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa ankommer på statens myndigheter skall i landskapet i fråga om de arbetslöshetsförmåner som omfattas av denna lag handhas av landskapsregeringen, dock så

1) att Arbetskraftskommissionen beviljar, utbetalar och återkräver de arbetslöshetsförmåner som omfattas av denna lag och

2) att de uppgifter och befogenheter som enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa ankommer på Arbetskraftsbyrå i landskapet ankommer på Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet.

4 §. Tillämpning av hänvisningar i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

Hänvisas i lagen om utkomstskydd för arbetslösa till bestämmelser i rikslagstiftningen vilka äger motsvarighet i landskapslagstiftningen skall hänvisningarna avse bestämmelserna i landskapslagstiftningen.

5 §. Bosättning i landskapet Åland

Om det vid tillämpningen av denna lag först skall avgöras om en person är bosatt i landskapet Åland, avgörs frågan i tillämpliga delar enligt lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (FFS 1573/1993).

Se So 124 FL II.

6 §. Upphävd (2006/12).**7 §. (2006/38) Handlingsplan och sysselsättningsplan**

Om det i lagen om utkomstskydd för arbetslösa hänvisas till en jobbsökarplan respektive en sysselsättningsplan skall det i landskapet avse en handlingsplan för arbetssökande respektive en sysselsättningsplan för arbetssökande enligt landskapslagen (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet.

8 §. Heltidsstudier

Med avvikelse från bestämmelserna i 2 kap. 6 § 2 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa ska som heltidsstudier betraktas

1) studier där målsättningen är att avlägga högskoleexamen,

2) studieförberedande utbildning på gymnasialstadienivå som omfattar sammanlagt minst 75 kurser och

3) (2008/80) på gymnasialstadienivå bedriven studieförberedande utbildning med yrkesprofil och yrkesutbildning samt andra studier, när studiernas omfattning enligt läro- eller utbildningsplanen är minst fem studiepoäng eller tre studieveckor per studiemånad i genomsnitt eller, om studierna inte har dimensionerats i studiepoäng eller studieveckor, omfattningen enligt utbildningsprogrammet är i genomsnitt minst 25 veckotimmar.

9 §. Särskilda bestämmelser om vistelse utanför landskapet som påverkar arbetsvillkoret och maximitid och om utländska medborgares rätt till arbetsmarknadsstöd

Bestämmelserna om när dagpenning skall börja betalas på nytt i den situation som anges i 5 kap. 11 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa skall avse person som inte återvänt som arbetssökande till Åland inom tre månader efter att han eller hon lämnade landskapet för att söka arbete i en annan medlemsstat.

I maximitiden enligt 6 kap. 7 § andra meningen i lagen om utkomstskydd för arbetslösa inräknas endast sådana arbetslöshetsdagar för vilka en person har fått en arbetslöshetsförmån i en sådan stat som tillämpar rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpning av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen eller med vilken Finland har ingått en överenskommelse om utkomstskydd för arbetslösa som även binder landskapet. (2006/12)

Även den som inte är finsk medborgare har rätt till arbetsmarknadsstöd enligt denna lag enligt de förutsättningar som anges i 8 kap. 1 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa under förutsättning att de internationella överenskommelser som anges i paragrafen även binder landskapet.

10 §. (2008/80) Arbetsmarknadsstöd i form av resebidrag

Med avvikelse från bestämmelserna i 7 kap. 5 § 2 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa beviljas inte resebidrag på grundval av ett sådant anställningsförhållande som har börjat innan myndigheten har beviljat bidrag.

11 §. Finansiering

De arbetslöshetsförmåner som omfattas av denna lag betalas av landskapets medel.

12 §. (2006/12) Förordning

Om inte ärendet hör till området för lag kan landskapsregeringen inom landskapets behörighet genom landskapsförordning besluta att författningar som utfärdats med stöd av lagen om utkomstskydd för arbetslösa skall tillämpas i landskapet oförändrade eller med de ändringar landskapsregeringen föreskriver.

Se L 5, Landskapsförordning (2003:76) om utkomstskydd för arbetslösa.

13 §. (2006/12) Sökande av ändring

Beslut som arbetsmarknads- och studieservice-myndigheten och den till arbetsmarknads- och studieservice-myndigheten anslutna arbetskraftskommissionen fattat med stöd av denna lag kan överklagas till Ålands förvaltningsdomstol.

Besvär över lagligheten av landskapsregeringens beslut får anföras hos högsta förvaltningsdomstolen.

14 §. Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 november 2003.

Bestämmelserna om partiellt arbetsmarknadsstöd i 9 kap. 6 § 2 mom. 3 punkten samt 9 kap. 6 § 3 och 4 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa skall tillämpas i landskapet från och med den 1 januari 2004.

Genom denna lag upphävs landskapslagen (1994:53) den 14 juni 1994 om tillämpning i landskapet Åland av lagen om arbetsmarknadsstöd.

15 §. Övergångsbestämmelser i fråga om tillämpningen av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

Vid tillämpningen av lagen om utkomstskydd för arbetslösa skall i denna paragraf angivna övergångsbestämmelser till lagen om utkomstskydd för arbetslösa iakttas i fråga om de förmåner som omfattas av denna lag.

Beloppen i 6 kap. 1 och 6 §§ motsvarar det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalts ut i januari 2001 har beräknats.

Bestämmelserna i 3 kap. 6 § tillämpas när det anställningsförhållande som utgör grunden för att den förmån som avses i lagrummet har utbetalts har upphört efter att denna lag har trätt i kraft.

Utan hinder av vad som bestäms i 4 kap. 1 § 3 punkten tillämpas på en person vars jämningsperiod pågår när denna lag träder i kraft den lag angående jämkning av förmåner som gäller vid ikraftträdandet till utgången av jämningsperioden.

Utan hinder av vad som bestäms i 4 kap. 6 § 1 mom. kan, även om maximitiden har uppfyllts, jämkad arbetslöshetsförmån beviljas en sådan person som avses i 4 kap. 1 § 1–4 punkten fram till den 31 december 2009. (2008/80)

Vid tillämpningen av 5 kap. 3 § 2 mom. jämställs med arbetslöshetsdagpenning enligt denna lag arbetslöshetsdagpenning som betalts den 1 januari 1997 eller för tiden efter det.

De åtgärder som avses i 8 kap. 2 § 4 mom. och som kan räknas in i skyldigheten att vara i arbete skall ha utförts efter att denna lag trätt i kraft.

Arbete eller företagsverksamhet som har utförts eller bedrivits före denna lag trädde i kraft räknas in i arbetsvillkoret enligt 9 kap. 5 § 2 mom.

Utan hinder av vad som bestäms i 9 kap. 6 § 1 mom. är arbetsmarknadsstödet från och med att denna lag träder i kraft till och med 31 december 2003 dock 60 procent av det enligt nämnda moment beräknade arbetsmarknadsstödet.

Bestämmelsen i 11 kap. 10 § 3 mom. om återkrav av arbetslöshetsdagpenning tillämpas på återkrav av grundlöst utbetald arbetslöshetsdagpenning som riktat sig till tiden efter ikraftträdandet.

L 5 LF (2003:76) om utkomstskydd för arbetslösa

L 5 Landskapsförordning (2003:76) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om utkomstskydd för arbetslösa

1 §. Förordningens tillämpningsområde

Med de avvikelser som anges i denna förordning och som följer av landskapslagen (2003:71) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa skall följande författningar tillämpas i landskapet Åland till den del de innehåller bestämmelser om arbetslöshetsdagpenning som betalas som grunddagpenning och den därtill anslutna förhöjningsdelen, tillägget för sysselsättningsplan och barnförhöjningen samt som arbetsmarknadsstöd:

1) statsrådets förordning om verkställigheten av lagen om utkomstskydd för arbetslösa (FFS 1330/2002),

2) statsrådets förordning om inkomst som skall beaktas vid fastställandet av arbetslöshetsförmån (FFS 1332/2002),

3) statsrådets förordning om arbetskraftspolitiska förutsättningar för arbetslöshetsförmåner (FFS 1351/2002) samt

4) arbetsministeriets förordning om pendlingsregioner (FFS 1368/2002). (2006/40)

Ändring av de i 1 mom. angivna författningarna skall gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket om inte annat följer av denna förordning.

2 §. Avvikande bestämmelser i fråga om de stöd som omfattas av denna förordning

Bestämmelserna om sökande och utbetalning av arbetsmarknadsstöd som betalas till arbetsgivaren i 2 § och om finansieringen av grunddagpenningen, grundstödet och arbetsmarknadsstödet samt utbildningsdagpenningen i grundskyddet i 15-20 §§ statsrådets förordning om verkställigheten av lagen om utkomstskydd för arbetslösa skall inte tillämpas i landskapet. (2006/40)

Bestämmelserna om uppgiftsfördelningen mellan arbetskraftsbyrån och arbetskraftskommissionen i 4 § och om arbetskraftskommissionens mötesarvoden och ersättning för kostnader i 5 § statsrådets förordning om arbetskraftspolitiska förutsättningar för arbetslöshetsförmåner skall inte tillämpas i landskapet.

Arbetsministeriets förordning om pendlingsregioner skall äga tillämpning i landskapet till den del det gäller pendlingsregionerna per kommun i landskapet Åland.

3 §. Hänvisningar

Hänvisas i de i 1 § nämnda författningarna till bestämmelser i rikslagstiftningen vilka äger motsvarighet i landskapslagstiftningen, skall hänvisningarna anses avse bestämmelser i landskapslagstiftningen.

4 §. (2006/18) Förvaltningsmyndighet

De förvaltningsuppgifter som enligt de i 1 § nämnda författningarna ankommer på statens myndigheter skall i landskapet i fråga om de arbetslöshetsförmåner som omfattas av denna förordning handhas av land-

skapsregeringen, dock så att de uppgifter och befogenheter som ankommer på folkpensionsanstaltens byrå och arbetskraftsbyrån i landskapet ankommer på Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet.

5 §. Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 november 2003.

L 6 Republikens Presidents Förordning (2006:46) om skötseln i landskapet Åland av vissa uppgifter enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa

(FFS 347/2006)

1 §. Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet skall i landskapet Åland ge i 1 kap. 4 § och 11 kap. 4 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) avsedda bindande utlåtanden till arbetslöshetskassorna om de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för erhållande av arbetslöshetsförmåner.

2 §. Denna förordning träder i kraft den 15 maj 2006.

L 7 Landskapslag (1998:66) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomststöd

1 §. Inledande bestämmelse

Lagen den 30 december 1997 om utkomststöd (FFS 1412/1997) skall, med i denna lag angivna avvikelser, tillämpas i landskapet Åland.

Se So 202 FL II.

2 §. Avvikelser från tillämpning av bestämmelser i lagen om utkomststöd

I landskapet gäller följande avvikelser från bestämmelserna i lagen om utkomststöd:

1) 7 § 2 mom. sista meningen, 7 § 3 mom. och 9 § skall inte tillämpas i landskapet samt

2) hänvisningen i 5 § till lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (FFS 733/1992) skall i landskapet avse landskapslagen (1993:71) om planering av och landskapsandel för socialvården.

3) (2008/72) Vid tillämpning av 11 § ska barnbidrag beaktas som inkomst enligt följande. Som inkomst per kalendermånad räknas inte 20 procent av barnbidragets belopp respektive 50 procent av ensamförsörjartilläggets belopp. Det belopp som återstår av barnbidraget och ensamförsörjartillägget efter avdrag beaktas som inkomst.

Se D 7, Landskapslag (1993:71) om planering av och landskapsandel för socialvården.

3 §. Tillämpning av hänvisningar i lagen om utkomststöd

Hänvisas i lagen om utkomststöd till bestämmelser i rikslagstiftningen vilka äger motsvarighet i landskapslagstiftningen skall hänvisningarna avse bestämmelserna i landskapslagstiftningen.

4 §. Landskapsförordning

Utkomststöd som avses i denna lag består av en grunddel och en tilläggsdel.

Utkomststödet grunddel per månad är

- 1) 354,20 euro för ensamboende och ensamförsörjare,
- 2) 301,22 euro för andra personer som fyllt 17 år,
- 3) 258,67 euro för en person som fyllt 17 år och som bor hos ena eller båda föräldrarna,
- 4) 248,08 euro för barn i åldern 10-16 år och
- 5) 233,95 euro för barn under 10 år. (2002/8)

Om indexjustering av grunddelen bestäms genom landskapsförordning.

Med tilläggsdelen täcks vid behov andra hälso- och sjukvårdsutgifter än sådana som ingår i grunddelen samt andra utgifter till följd av en persons eller familjs särskilda behov eller förhållanden enligt vad som närmare bestäms genom landskapsförordning.

5 §. (2008/72) Justering av grunddelen

Grunddelens belopp justeras årligen i januari månad i samma proportion som den del av konsumentprisindex för Åland som motsvarar de varor och tjänster som täcks med grunddelen.

6 §. (2008/72) Beräkning av tilläggsdelen

Utkomststödet tilläggsdel beräknas så att den täcker

- 1) boendekostnader i behövlig utsträckning,
- 2) andra nödvändiga hälso- och sjukvårdsutgifter än de som ingår i grunddelen,
- 3) utgifter för barnomsorg samt
- 4) utgifter som anses nödvändiga på grund av en persons eller familjs särskilda behov eller förhållanden.

Ikraftträdelsebestämmelse (2008/72):

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2008.

Genom ikraftträdandet av denna lag upphävs landskapsförordningen (1998:67) om utkomststöd.

L 8 Barnomsorgslag (1997:14) för landskapet Åland

1 kap. Inledande bestämmelser**1 §. Tillämpningsområde**

I denna lag finns bestämmelser om kommunal och samhällsstödd icke-kommunal barnomsorg för barn som har sin hemort i landskapet Åland.

Med barnomsorg avses i denna lag daghemsverksamhet, förundervisning, lekverksamhet och fritidshemsverksamhet.

2 §. Rätt till barnomsorg

Den som är vårdnadshavare för ett barn med hemort i landskapet enligt lagen om hemkommun (FFS 201/1994) har rätt till kommunal barnomsorg i daghem eller familjedaghem för sitt barn.

Rätten till barnomsorg uppkommer då föräldrapeningsperioden upphör enligt sjukförsäkringslagen (FFS 364/1963) och upphör då barnet börjar i grundskolan eller får motsvarande undervisning på annat sätt.

Daghemsverksamhet skall ordnas under den del av dygnet det finns ett behov av barnomsorg och skall i mån av möjlighet ordnas i den form vårdnadshavaren önskar.

Vårdnadshavaren för ett barn med hemort i landskapet har även rätt att för sitt barn erhålla kommunal förundervisning under minst 20 timmar per vecka under året innan barnet börjar i grundskolan eller får motsvarande undervisning på annat sätt.

Genom förordning stadgas om den tid inom vilken barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare skall ansöka om barnomsorgsplat i daghem eller familjedaghem.

3 §. Kommunens uppgift

Kommunen skall ordna barnomsorg för de barn som har sin hemort i kommunen enligt lagen om hemkommun.

Kommunen kan ordna barnomsorgen i samarbete med andra kommuner eller genom att köpa barnomsorgstjänster av annan.

Kommunen skall vid planeringen av den kommunala barnomsorgen beakta vårdnadshavarnas synpunkter på verksamhetsformer samt plats och tid för barnomsorgen. Kommunen skall bereda vårdnadshavarna möjlighet till inflytande över verksamheten inom barnomsorgen.

4 §. Målsättning för barnomsorgen

Barnomsorgen skall genom god omvårdnad, lekmöjligheter och pedagogisk verksamhet bidra till att barnen får goda uppväxtvillkor.

Barnomsorgen skall tillsammans med hemmet, utgående från barnets ålder och individuella behov, främja en allsidig fysisk, emotionell och social utveckling. Barnets estetiska, intellektuella, etiska och religiösa fostran skall stödas på ett sådant sätt att vårdnadshavarens livsåskådning respekteras. Särskild uppmärksamhet skall ägnas åt att varje barn erhåller gynnsamma förutsättningar för en god skolstart.

Inom all barnomsorgsverksamhet skall hänsyn tas till barn med särskilda behov.

2 kap. Verksamhetsformer**5 §. Daghemsverksamhet**

Daghemsverksamheten erbjuder omsorg, lekmöjligheter och pedagogisk verksamhet för barn under skolåldern.

Daghemsverksamhet som omfattar högst sex barn bedrivs i familjedaghem. Övrig daghemsverksamhet bedrivs i daghem.

6 §. Förundervisning

Förundervisningen skall förbereda barnet för grundskolan eller motsvarande undervisning.

7 §. Lekverksamhet

Lekverksamheten erbjuder tillsyn och lekmöjligheter för barn under skolåldern.

8 §. Fritidshemsverksamhet

Fritidshemsverksamheten erbjuder omsorg utanför skoltid för barn som går i grundskolan eller får motsvarande undervisning på annat sätt.

L 8 Barnomsorgslag (1997:14)

3 kap. Särskilda villkor för verksamheten**9 §. Personal**

Personer anställda inom barnomsorgen skall ha sådan utbildning eller erfarenhet att de kan tillgodose barnens behov av omsorg och pedagogisk verksamhet.

Personalens storlek skall vara tillräcklig i förhållande till barnens antal, ålder, vårdtid och särskilda behov.

Närmare bestämmelser om kompetenskrav för personalen och om personalens storlek fastställs i landskapsförordning.

10 §. Tystnadsplikt

Den som är anställd hos kommunen, medlem av ett kommunalt organ eller verksam vid ett enskilt daghem får inte informera en utomstående om vad han vid skötseln av uppgifter som rör barnomsorgen har fått veta om personliga eller ekonomiska omständigheter som rör ett barn eller medlemmar av barnets familj utan samtycke av den berörda personen, eller om denna inte själv kan bedöma innebörden av samtycket, hans vårdnadshavare.

Tjänstemän inom kommunens barnomsorg får utan hinder av 1 mom. och vad som i övrigt bestäms om tystnadsplikt lämna uppgifter till varandra samt till organ inom kommunens eller landskapets förvaltning, om uppgifterna är nödvändiga för att ett barns barnomsorg skall kunna ordnas på ett ändamålsenligt sätt. Vad som är stadgat i 1 mom. hindrar inte heller att uppgifter lämnas till den som på tjänstens vägnar har rätt att få kännedom om saken.

11 §. Lokaler

Barnomsorg skall utövas i utrymmen som är lämpliga med hänsyn till barnens ålder, vårdtid och verksamhetens natur. I utrymmena skall finnas tillgång till den utrustning som behövs. I anslutning till ett daghem skall finnas ett område för barnens aktiviteter utomhus.

Barnens antal skall anpassas till lokalernas storlek.

Närmare bestämmelser om lokalerna fastställs i landskapsförordning.

12 §. Språket inom barnomsorgen

Verksamhetsspråket är svenska inom kommunal barnomsorg och annan barnomsorg som kommunen understöder. Verksamhetsspråket är svenska även inom sådan barnomsorg som kommunen ordnar genom att köpa barnomsorgstjänster av annan.

13 §. Kontakt med vårdnadshavaren

Inom all barnomsorg skall kontakterna med barnens vårdnadshavare främjas och upprätthållas på det sätt personalen och vårdnadshavarna kommer överens om.

4 kap. Förvaltning**14 §. [Landskapsstyrelsens] ansvar**

[Landskapsstyrelsen] har det övergripande ansvaret för övervakning och utveckling av barnomsorgen samt övervakar verkställigheten av denna lag.

15 §. Kommunens ansvar

Kommunen ansvarar för att den kommunala barnomsorgen utövas i enlighet med denna lags bestämmelser

och med stöd därav utfärdade föreskrifter samt övervakar att även de enskilda daghemmen i kommunen sköts i enlighet med dem. Om någon bedriver verksamhet i ett enskilt daghem utan att uppfylla de krav som ställs i denna lag, skall kommunen uppmana till rättelse inom en viss tid. Kommunen kan även tilldela huvudmannen för verksamheten en varning. Om rättelse inte sker inom den utsatta tiden kan kommunen förbjuda verksamheten.

16 §. (2007/103) Förvaltning inom kommunen

De uppgifter som ankommer på kommunen enligt bestämmelserna i denna lag skall skötas av en nämnd eller kommunstyrelsen i enlighet med kommunfullmäktiges beslut.

17 §. Avgifter

Kommunen skall fastställa en taxa för de avgifter som barnets vårdnadshavare skall betala för den av kommunen ordnade barnomsorg som barnet utnyttjar.

5 kap. Styrmedel**18 §. Målsättningsanvisningar**

[Landskapsstyrelsen] skall i den i 4 § landskapslagen (1993:71) om planering av och landskapsandel för socialvården avsedda socialvårdsplanen ge anvisningar om utvecklande av barnomsorgen i landskapet.

19 §. Förundervisningsprogram

[Landskapsstyrelsen] skall anta ett program för förundervisningen. Programmet skall koordineras med grundskolans läroplan.

20 §. Arbetsplan

Varje daghem skall göra upp en arbetsplan som beskriver hur daghemmet skall genomföra målsättningen med barnomsorgen, [landskapsstyrelsens] anvisningar och förundervisningsprogrammet.

Daghemmen skall informera vårdnadshavarna om innehållet i arbetsplanen.

6 kap. Samhällsstödda icke-kommunala daghem**21 §. Allmänt**

I detta kapitel finns bestämmelser om icke-kommunala daghem vars huvudmän har rätt till samhällsstöd för daghemmets verksamhet. Dessa benämns enskilda daghem.

22 §. Rätt till samhällsstöd

Rätt till samhällsstöd har fysiska och juridiska personer som godkänts av förläggningskommunen som huvudman för ett likaledes godkänt enskilt daghem.

En fysisk eller juridisk person skall godkännas som huvudman om den innehar behörig registrering såvida det inte föreligger synnerliga skäl för avslag. Ett daghem skall godkännas om det uppfyller de krav som ställs i denna lag och i den förordning som givits med stöd av den.

23 §. Ansvarig föreståndare

Verksamheten i ett enskilt daghem skall bedrivas under uppsikt och ledning av en ansvarig föreståndare.

24 §. Anmälan till kommunen

Den som erbjuder samhällsstödd icke-kommunal barnomsorg mot ersättning skall anmäla detta till förläggningsskommunen innan verksamheten inleds.

25 §. Hemkommunens ersättningsandel

Om ett barn erhåller barnomsorg i ett enskilt daghem, skall barnets hemkommun till huvudmannen för daghemmet betala en ersättningsandel, vilken inte oskäligt avviker från vad motsvarande kommunala daghemsplats kostar.

En kommun kan om särskilda skäl föreligger beviljas rätt av [landskapsstyrelsen] att inte betala ut ersättningsandel till ett enskilt daghem.

Närmare bestämmelser om uträknande av hemkommunens ersättningsandel fastställs i landskapsförordning.

26 §. Antagande av barn

Huvudmannen för ett enskilt daghem beslutar om antagande av barn till daghemmet.

27 §. Avgifter vid enskilda daghem

Enskilda daghem skall fastställa en taxa för de avgifter barnets vårdnadshavare skall betala för den barnomsorg barnet utnyttjar. Taxan skall sändas till kommunen för kännedom.

7 kap. Särskilda bestämmelser**28 §. Landskapsandel**

På verksamhet som ordnas i enlighet med denna lag tillämpas landskapslagen om planering av och landskapsandel för socialvården.

29 §. Ändringssökande

Angående ändringssökande i ärenden som kommunen beslutar om enligt denna lag gäller vad som stadgas i kommunallagen (1980:5) för landskapet Åland.

30 §. Straffbestämmelse

Den som bedriver verksamhet i ett enskilt daghem utan att ha anmält detta till kommunen eller som trots varning utövar barnomsorg i strid med bestämmelserna i 3 kap. skall för *förseelse mot bestämmelserna om utövande av barnomsorg* dömas till böter.

31 §. Brott mot tystnadsplikt

Den som bryter mot tystnadsplikten skall dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. Om brottet är att anse som grovt dömes dock till böter eller till fängelse i högst ett år.

32 §. Förordning

Närmare bestämmelser om barnomsorg samt om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas genom landskapsförordning.

8 kap. Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser**33 §. Ikraftträdande**

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1997.

Genom denna lag upphävs landskapslagen (1973:38) den 11 juni 1973 om barndagvård och landskapsförordningen (1973:61) den 20 november 1973 om barndagvård.

34 §. Verkställighetsåtgärder

Åtgärder som verkställigheten av denna lag kräver får vidtas innan lagen träder i kraft.

L 9 Landskapsförordning (1997:12) om barnomsorg**1 §. Tillämpningsområde**

I denna förordning finns bestämmelser om barnomsorg för barn som har sin hemort i landskapet Åland.

2 §. Heltidsvård och halvtidsvård

I denna förordning avses med

1) heltidsvård: vård som överstiger 5 timmar i dygnet.

2) halvtidsvård: vård som uppgår till maximalt 5 timmar i dygnet eller 25 timmar per vecka.

3 §. Ansökan om barnomsorgsplats

De föräldrar eller andra vårdnadshavare som önskar barnomsorgsplats i daghem eller familjedaghem skall ansöka därom hos kommunen senast fyra månader innan barnet behöver platsen, om inte annat bestäms i 2 mom.

Om behovet av barnomsorg beror på sysselsättning, studier eller utbildning och det inte är möjligt att förutsäga när behovet uppkommer, skall ansökan om barnomsorgsplats göras så snart som möjligt, dock senast två veckor innan barnet behöver platsen.

4 §. Behörighetskrav för daghemspersonal

Den som är föreståndare för ett daghem skall ha minst barnträdgårdslärarexamen eller annan lämplig utbildning på motsvarande nivå samt praktisk erfarenhet av omsorg och fostran av barn.

Den som har hand om omsorgs- eller uppfostningsuppgifter skall ha minst närvårdarexamen med inriktning på barn och ungdom eller annan lämplig utbildning på motsvarande nivå.

Om det för en uppgift inte är möjligt att få en person med den behörighet som anges i 1 och 2 mom., kan för uppgiften för högst två år i sänder anställas en person som har en utbildning som kan anses vara tillräcklig och om möjligt praktisk erfarenhet av den ifrågakvarande uppgiften.

5 §. Daghemspersonalens antal

För daghemspersonal som har hand om omsorgs- eller uppfostningsuppgifter gäller följande.

Om barn i daghem delas in i grupper skall i varje barngrupp åtminstone en och minst var tredje person ha minst barnträdgårdslärarexamen eller annan lämplig utbildning på motsvarande nivå. Övriga personer skall ha minst närvårdarexamen med inriktning på barn och ungdom eller annan lämplig utbildning på motsvarande nivå.

Det skall finnas minst en person med sådan utbildning som avses i 2 mom. för varje påbörjad grupp om fyra barn om barnen är under tre år. Det skall finnas minst en person med sådan utbildning som avses i 2 mom. för varje påbörjad grupp om sju barn om barnen är över tre år och är i heltidsvård. Det skall finnas minst en person med sådan utbildning som avses i

L 10 LL (1985:50) om stöd för vård av barn i hemmet

2 mom. för varje på börjad grupp om tretton barn om barnen är över tre år och är i halvtidsvård.

Kommunen kan göra undantag från relationstalet i 3 mom. om de genomsnittliga vård dagarna för barnen fortlöpande är färre än verksamhetsdagarna. Undantaget skall göras så att det fortlöpande inte vårdas fler barn samtidigt än vad det totala relationstalet förutsätter. (2007/18)

6 §. Antalet barn i familjedaghem

Antalet barn i familjedaghem får tillsammans med familjedagvårdarens egna barn uppgå till högst sex stycken.

7 §. Barn med särskilda behov

Finns det i daghemmet ett eller flera barn med särskilda behov, skall detta beaktas då antalet personer som deltar i omsorgs- och uppfostringsuppgifter bestäms om det inte finns en särskild assistent för sådana barn. Med barn med särskilda behov avses barn som har svårigheter på grund av medfödd eller senare uppkommen fysisk, psykisk, social eller emotionell skada eller som utan individuella stödåtgärder löper risk att drabbas av sådan skada.

8 §. Behörighetskrav för familjedagvårdare

Behörighetskrav för familjedagvårdare är familjedagvårdarutbildning eller annan för uppgiften lämplig utbildning eller erfarenhet.

9 §. Daghemslokalernas storlek

Daghemslokalernas totalyta skall vara minst 10 m² per barn, varav minst 6 m² per barn reserveras för barnens användning.

Om avdelningen dock består endast av barn under tre år skall minst 8 m² per barn reserveras för barnens användning.

Med utrymmen för barnens användning avses entréutrymmen, hemkök, lekrum, vilorum och grupp rum, verkstad, redskapsförråd och liknande utrymmen.

De gemensamma utrymmena skall vara 3,5 m² per barn. Med gemensamma utrymmen avses personalens arbetsutrymmen, personalens mat- och vilorum, personalens kläd- och hygienutrymmen, centralförråd, hälsovårdsutrymmen, utrymmen för mathushållningen, städutrymmen och liknande utrymmen.

Då fråga är om disposition av redan befintliga utrymmen eller annars när särskilda skäl härtill föreligger kan [landskapsstyrelsen] medge undantag från i denna paragraf angivna krav.

10 §. Ersättningsandel

Ersättningsandel till enskilda daghem skall beräknas enligt följande:

1) *Heltidsvård för barn över tre år, men under skolåldern.* Ersättningsandelen för ett barn över tre år, men under skolåldern beräknas till 90 procent av kommunens nettodriftskostnader för motsvarande verksamhet.

2) *Heltidsvård för barn under tre år.* Ersättningsandelen för ett barn under tre år beräknas till 175 procent av ersättningsandelen för ett barn över tre år men under skolåldern.

3) *Halvtidsvård.* Ersättningsandelen för ett barn i halvtidsvård beräknas till 60 procent av ersättningsandelen för motsvarande heltidsvård.

Nettodriftskostnaden beräknas genom att daghemmets intäkter subtraheras från dess driftskostnader. Med driftskostnader avses följande kostnader: lön till personal, socialavgifter, pensioner, materialinköp, köp av övriga tjänster för den egna serviceproduktionen, hyror, interna utgifter, planmässiga avskrivningar på anläggningstillgångar samt kalkylerad ränta på anläggningstillgångar.

Ersättningsandelen till enskilda daghem beräknas utgående från kommunens senast fastställda bokslut och skall justeras årligen.

11 §. Övergångsbestämmelse

Om ett daghem då denna förordning träder i kraft inte uppfyller de krav på daghemslokalernas storlek som anges i 9 §, skall huvudmannen för daghemmet ansöka om dispens hos [landskapsstyrelsen] inom sex månader från det att denna förordning har trätt i kraft.

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 1997.

L 10 Landskapslag (1985:50) om stöd för vård av barn i hemmet

1 §. Vårdnadshavare för barn under tre år som inte utnyttjar kommunal daghemsverksamhet eller sådan daghemsverksamhet som kommunen bekostar har rätt att få stöd för vård av barn i hemmet enligt denna lag. Med daghemsverksamhet avses även verksamhet i fritidshem. (2006/42)

Vårdnadshavare för barn som är under tre år har rätt till partiellt stöd för vård av barn i hemmet om vårdnadshavaren är partiellt vårdledig eller är anställd på deltid och arbetstiden med anledning av vården av barnet uppgår till i medeltal högst 30 timmar per vecka. (1995/32)

Vårdnadshavare har under samma förutsättningar rätt till partiellt stöd även när barnet deltar i det första och andra årets undervisning inom den grundläggande undervisningen eller motsvarande undervisning. (2006/42)

Rätt till stöd för vård av barn i hemmet som avses i denna lag har endast de som faktiskt är bosatta i landskapet. (1990/27)

Tidigare 3 mom. har blivit 4 mom. genom (2006/42).

2 §. Med stöd för vård av barn i hemmet avses i denna lag ekonomiskt stöd som erläggs till vårdnadshavare för barn under tre år. Stödet består av en grunddel, en syskonförhöjning och en tilläggsdel.

3 §. Stöd för vård av barn i hemmet erläggs av hemkommunen.

På verksamhet som kommun ordnar enligt denna lag tillämpas landskapslagen (1993:71) om planering av och landskapsandel för socialvården. (1997/15)

4 §. Grunddel utgår om vårdnadshavare har vård om ett barn under tre års ålder som inte erhåller av kommunen anordnad barnomsorg enligt 5 § landskapslagen (1997:14) om barnomsorg eller sådan

barnomsorg som kommunen enligt 24 § landskapslagen om barnomsorg bekostar. Grunddel erlaggs inte under den tid då vårdnadshavare är berättigad till moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen (FFS 364/1963). Även om vårdnadshavare inte har rätt till sådan förmån erlaggs stödet först sedan den i sjukförsäkringslagen avsedda tiden löpt ut. (1997/15)

Grunddelens belopp per kalendermånad fastställs genom landskapsförordning. Om hemvårdsstöd inte erlaggs för en hel kalendermånad på grund av att den tid som nämns i 1 mom. börjar eller slutar under månaden, utgör stödet 1/25 av detta belopp för varje vardag, för vilken familjen är berättigad till stödet. (1997/15)

3 mom. upphävt (1997/15).

5 §. Syskonförhöjning betalas om vårdnadshavare utöver det barn som berättigar till grunddel har vård om ett eller flera barn under sju år som inte erhåller av kommunen ordnad barnomsorg enligt 5 § landskapslagen om barnomsorg eller sådan barnomsorg som kommunen enligt 24 § landskapslagen om barnomsorg bekostar. Syskonförhöjning betalas även för ett barn som fyllt tre men inte sju år och som åtnjuter kommunal barnomsorg högst 5 timmar i dygnet. (1997/15)

Syskonförhöjningen är för varje barn som berättigar till förhöjning 20 procent av den i 4 § 2 mom. avsedda grunddelen.

6 §. Tilläggsdel utgår om vårdnadshavaren är berättigad till grunddel enligt 4 § och familjens sammanlagda skattepliktiga inkomster per kalendermånad inte överstiger gränsen för rätt till tilläggsdel. Då förutsättningarna bedöms för rätt till tilläggsdel under den tid moderskaps, faderskaps eller föräldrapenning utgår enligt sjukförsäkringslagen, räknas av sistnämnda förmån som skattepliktig inkomst endast den del som överstiger det kalkylerade sammanlagda beloppet av grunddelen och eventuell syskonförhöjning. (1997/15)

Tilläggsdelens fulla belopp är 70 procent av den i 4 § 2 mom. avsedda grunddelen. Det belopp per kalendermånad vilket de skattepliktiga inkomsterna inte får överstiga för att full tilläggsdel skall beviljas fastställs genom landskapsförordning. Om de skattepliktiga inkomsterna överstiger det belopp som berättigar till full tilläggsdel, minskas tilläggsdelens maximibelopp med 15 procent av den överstigande delen av de skattepliktiga inkomsterna. (1997/15)

3 mom. upphävd (1997/15).

6a §. Partiellt stöd för vård av barn i hemmet beviljas inte om grunddel utgår enligt 4 § eller under den tid moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning beviljas enligt sjukförsäkringslagen. (1997/15)

Partiellt stöd för vård av barn i hemmet betalas per kalendermånad med ett belopp som utgör 25 procent av grunddelen uträknad enligt 4 § 2 mom.

7 §. Syskonförhöjning eller tilläggsdel utgår oberoende av om moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning börjar utbetalas.

Har föräldrapenningsperioden för familj som ännu inte får syskonförhöjning eller tilläggsdel förlängts på grund av att flera än ett barn har fötts vid samma tidpunkt, betalas syskonförhöjning eller tilläggsdel till familjen under den förlängda föräldrapenningsperioden. Syskonförhöjningen betalas dock under förutsättning att den föräldrapenning som utgår är mindre än det sammanlagda kalkylerade beloppet av grunddelen av syskonförhöjningen av familjens hemvårdsstöd. Som syskonförhöjning utgår skillnaden mellan det kalkylerade hemvårdsstödet och föräldrapenningen. Har familjen fått syskonförhöjning innan föräldrapenningsperioden förlängdes kan förhöjningen betalas enligt tidigare grunder, om detta är förmånligare för familjen. (1988/44)

8 §. Stöd för vård av barn i hemmet erlaggs på ansökan till den vårdnadshavare som i ansökan angetts som mottagare av stödet, till annan vårdnadshavare som handhar vårdnaden om barnet eller, om särskilda skäl härtill finns, till annan person som sörjer för barnets vård och fostran.

Båda vårdnadshavarna har rätt till partiellt stöd för samma kalenderperiod, förutsatt att de inte samtidigt håller partiell vårdledighet som anställda i ett tjänste- eller anställningsförhållande. (2006/42)

Mottagare av hemvårdsstöd är skyldig att meddela kommunen de förändringar som skett i förutsättningarna för att erhålla stöd.

Tidigare 2 mom. har blivit 3 mom. genom (2006/42).

9 §. Stöd som avses i denna lag utbetalas från och med den första vardagen efter utgången av den tid som anges i 4 § 1 mom. eller den första vardagen efter det övriga förutsättningar för erhållande av stödet föreligger. (1995/32)

Stöd beviljas inte för kortare tid än en månad. Tilläggsdel beviljas för högst ett år i sänder. Tilläggsdelen skall dock justeras under året om nettoinkomsterna väsentligt har förändrats eller om tilläggsdelen visar sig vara i väsentlig mån felaktig.

Stöd kan erläggas retroaktivt, dock högst för de sex månader som närmast föregår tidpunkten för inlämnande av ansökan.

Stöd utbetalas till dess barnet fyller tre år, om inte förutsättningarna för att erhålla stöd upphör dessförinnan.

Partiellt stöd utbetalas i enlighet med 1 § och 6a §. (2006/42)

10 §. (2008/99) Stöd för vård av barn i hemmet utbetalas inte för barn som under mer än tre månader kontinuerligt vårdas på anstalt eller är i motsvarande vård. Med vård på anstalt eller motsvarande vård avses vård som inbegriper uppehälle och som anordnats av kommun eller kommunalförbund på sjukhus eller anstalt eller i familj. I fråga om barn som omhändertagits på sätt som avses i landskapslagen (2008:97) om tillämpning i landskapet Åland av barnskyddslagen upphör utbetalningen av stödet då värden och fostran av barnet har ordnats utom hemmet.

11 §. Om beslut som gäller erläggande av hemvårdsstöd eller stödets belopp uppenbarligen grundar sig

L 11 LF (1997:13) om stöd för vård av barn i hemmet

på felaktiga eller bristfälliga uppgifter av barnets vårdnadshavare kan hemvårdsstödet rättas retroaktivt för högst ett år.

12 §. Har vårdnadshavare i hemvårdsstöd erhållit mer än vad han hade varit berättigad till, kan det stöd som utbetalats utan grund återkrävas. Är det av särskilda skäl inte ändamålsenligt eller skäligt att återkräva det utan grund utbetalade stödet eller är detta belopp litet, kan kommun helt eller delvis avstå från sådana åtgärder.

Om hemvårdsstöd som utbetalats till för stort belopp inte kan kvittas mot de följande betalningsraterna av hemvårdsstödet eller om det trots anfordran inte återbetalas, kan [länsrätten] på framställning av kommunen ålägga mottagaren av hemvårdsstödet att till kommunen återbetala det hemvårdsstöd som utbetalats till för stort belopp.

13 §. Då kommun får uppgift om att person, till vilken kommunen erlägger hemvårdsstöd, har flyttat till annan kommun skall kommunen meddela detta till socialnämnden i den kommun till vilken mottagaren av stödet har flyttat samt översända de beslut och handlingar som gäller beviljandet av hemvårdsstöd.

13a §. (1997/15) Den som handhar uppgifter enligt denna lag får inte informera en utomstående om vad han på grund av sin ställning eller sin uppgift har fått veta om en enskilds eller en familjs personliga eller ekonomiska omständigheter.

Vad sin stadgas i 1 mom. hindrar inte att uppgifter lämnas till den som på tjänstens vägnar har rätt att få kännedom om saken.

Den som bryter mot bestämmelsen om tystnadsplikt skall dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. Om brottet är att anse som grovt dömes dock till böter eller fängelse i högst ett år.

14 §. I denna lag avsett stöd för vård av barn i hemmet får inte utmätas.

15 §. Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

16 §. Denna lag träder omedelbart i kraft. Den tillämpas dock före år 1990 i tillämpliga delar enligt bestämmelserna i rikets lag om införande av lagen om stöd för vård av barn i hemmet (FFS 25/1985).

Ikrافترädelsebestämmelse (2006/42):

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2006.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Partiellt stöd för vård av barn när barnet deltar i det första och andra årets undervisning inom den grundläggande undervisningen eller motsvarande undervisning kan sökas retroaktivt från den 1 januari 2006.

L 11 Landskapsförordning (1997:13) om stöd för vård av barn i hemmet

1 §. (2001/55) Grunddelen är 388,51 euro per kalendermånad.

2 §. (2001/55) Full tilläggsdel beviljas om familjens skattepliktiga inkomster inte överskrider 776,36 euro per kalendermånad.

L 12 Landskapslag (1978:48) om tillämpning av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda**1 kap. Allmänna bestämmelser**

1 §. Lagen den 23 juni 1977 angående specialomsorger om utvecklingsstörda (FFS 519/1977) jämte med stöd av densamma utfärdade bestämmelser skall med i denna lag angivna avvikelser äga tillämpning i landskapet Åland.

Den i 1 mom. nämnda lagen och de med stöd av densamma utfärdade bestämmelserna tillämpas i landskapet sådana de lyder då denna lag träder i kraft. Sker därefter ändring i sagda författningar, skall de ändrade bestämmelserna gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket. (1995/102)

Se Lag angående specialomsorger om utvecklingsstörda So 206 FL II.

2 §. De förvaltningsuppgifter, som enligt rikets förenämnda lag ankommer på statens myndigheter, skall i landskapet handhas av landskapsregeringen till den del uppgifterna enligt självstyrelselagen för Åland ankommer på landskapet.

3 §. (1993/69) Åland utgör ett särskilt i 6 § 1 mom. lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda avsett specialomsorgsdistrikt, vilket förvaltas av ett kommunalförbund med samtliga kommuner som medlemmar, om inte kommunerna med landskapsregeringens godkännande kommer överens om något annat.

3a §. (1995/102) Kompetenskrav för tjänster vid ett kommunalförbund som avses i 3 § bestäms i landskapsförordning.

4 §. Landskapsregeringen eller kommunalförbundet för det åländska specialomsorgsdistriktet kan med det kommunalförbund som avses i 6 § 4 mom. rikets förenämnda lag avtala om anlåtande av dess anstalter eller tjänster för befrämjandet av vården och omsorgen om utvecklingsstörda.

5 §. (1993/69) På verksamhet som ordnas i enlighet med denna lag tillämpas landskapslagen (1993:71) om planering av och landskapsandel för socialvården, om inte annat är särskilt föreskrivet.

6 §. (1993/69) Förvaltning som avses i 2 kap. rikets lag angående specialomsorger om utvecklingsstörda handhas i landskapet till den del fråga är om förbundsfullmäktige och -styrelse på det sätt i kommunallagen (1980:5) för landskapet Åland är stadgat.

7 §. Upphävd (1983/69).

8 §. När i rikets lag angående specialomsorger om utvecklingsstörda hänvisas till lagen om forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården (FFS 1073/1992), kommunallagen (FFS 365/1995), barnskyddslagen (FFS 417/2007), lagen om klientav-

gifter inom social- och hälsovården (FFS 734/1992) och lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (FFS 733/1992) ska härvid i landskapet i tillämpliga delar gälla vad i motsvarande landskapslagar är föreskrivet. (2008/100)

De uppgifter som socialnämnden skall sköta enligt lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda och enligt de författningar som utfärdats med stöd av den skall i landskapet skötas av en nämnd eller kommunstyrelsen i enlighet med kommunfullmäktiges beslut. (2007/104)

Se resp. D 1, Kommunallag (1997:73); L 13, Landskapslag (2008:97) om tillämpning i landskapet Åland av barnskyddslagen; E 26, Landskapslag (2007:23) om grunderna för avgifter till Ålands hälso- och sjukvård och D 6, Landskapslag (1993:70) om landskapsandelar till kommunerna.

2 kap. Övergångsbestämmelser

9 §. Specialomsorgsdistriktets reglemente och verksamhetsplan för specialomsorgerna för åren 1979 - 1983 skall underställas [landskapsstyrelsen] för fastställelse före den 1 april 1979. Intill dess planen fastställts skall kommunalförbundet för specialomsorgsdistriktet och annan kommunal verksamhetsenhet för specialomsorger ordna sådana omsorger åtminstone i den omfattning som skett innan denna lag trätt i kraft.

Kommunalförbundet skall även eljest skrida till nödiga förberedande åtgärder för inledande av den i denna lag avsedda verksamheten den 1 januari 1979.

Innan reglemente och verksamhetsplan fastställs kan [landskapsstyrelsen] på ansökan på förhand avgöra, vilka driftskostnader för personalen vid kommunalförbundets för specialomsorgsdistriktet centralförvaltning som kommer att godkännas såsom berättigande till landskapsandel. Beslutet skall med bindande verkan iakttagas då frågan om erläggande av landskapsandel senare behandlas.

10 §. Upphävd (1983/69).

11 §. I landskapslagen om psykiskt utvecklingsstörda avsedd anstalt för psykiskt utvecklingsstörda, vilken önskar fortsätta sin verksamhet såsom i 16 § lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda avsedd verksamhetsenhet för specialomsorger, skall underställa sitt reglemente [landskapsstyrelsen] för fastställelse före den 1 januari 1979.

12 §. Vid bestämmandet av landskapsandel och medlemskommunernas betalningsandel i kommunalförbundets för specialomsorgsdistriktet utgifter för år 1979 beaktas även kostnader som föranletts av kommunalförbundets för specialomsorgsdistriktet verksamhet före år 1979.

13 §. Vad i [landskapslagen om landskapsstöd till kommuner] är stadgat iakttagas i tillämpliga delar även i fråga om i 11 § avsedd anstalt, som icke fortsätter sin verksamhet såsom i 16 § lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda avsedd privat verksamhetsenhet.

14 §. Angående ordnandet av personalens ställning vid anstalter eller verksamhetsenhet, som övergått

till kommunalförbundet för specialomsorgsdistriktet, stadgas särskilt.

Se D 15, Landskapslag (1977:10) om reglering av personalens ställning vid privat institution, då institutionens verksamhet övertages av kommun eller kommunalförbund.

15 §. Stadgandena i 28 och 29 §§ lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda tillämpas på barn som redan fullgör sin i landskapslagen (1958:23) om folkskolväsendet i landskapet Åland stadgade läroplikt samt på sådana barn, vilkas läroplikt börjar år 1979 eller därefter. För den som med stöd av landskapslagen om folkskolväsendet före ikraftträdandet av denna lag befriats från läroplikt och som icke uppnått för läropliktens fullgörande erforderlig kunskaps- och färdighetsgrad skall, såfram han själv eller hans förmyndare eller annan vårdnadshavare det önskar, ordnas i 28 och 29 §§ avsedd undervisning oberoende av om vederbörande ännu är i läropliktsåldern.

16 §. Närmare stadganden om verkställighet och tillämpning av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

L 13 Landskapslag (2008:97) om tillämpning i landskapet Åland av barnskyddslagen

1 §. Lagens tillämpningsområde

Barnskyddslagen (FFS 417/2007) ska, med i denna lag angivna undantag, tillämpas i landskapet Åland.

Barnskyddslagen ska tillämpas i landskapet sådan den lyder när denna lag träder i kraft. Ändras därefter författningen, ska den ändrade författningen gälla i landskapet från tidpunkten för dess ikraftträdande i riket, om inte annat följer av denna lag.

Se Ci 233 FL I.

2 §. Förvaltningsmyndighet

De förvaltningsuppgifter som enligt barnskyddslagen ankommer på länsstyrelsen ska i landskapet handhas av landskapsregeringen, till den del förvaltningen grundar sig på landskapets lagstiftningsbehörighet på området.

3 §. Kommunstyrelsens eller nämnds uppgift

De uppgifter som enligt barnskyddslagen ska skötas av ett kollegialt organ som kommunen har utsett ska i landskapet skötas av en nämnd eller kommunstyrelsen i enlighet med kommunfullmäktiges beslut.

4 §. Avvikande terminologi

I landskapet ska bestämmelser om samkommuner tillämpas på kommunalförbund och bestämmelser om kommunala tjänsteinnehavare tillämpas på kommunala tjänstemän.

5 §. Särskilda avvikelser

Vid tillämpningen av barnskyddslagen ska även i denna paragraf angivna avvikelser iaktas i landskapet:

1) Hänvisningen i 9 § 1 mom. i barnskyddslagen till den förskoleundervisning, grundläggande utbildning och påbyggnadsundervisning samt förberedande undervisning som avses i lagen om grundläggande

L 13 LL (2008:97) om ... barnskyddslagen

utbildning (FFS 628/1998) ska i landskapet avse den förundervisning som avses i barnomsorgslagen (1997:14) för landskapet Åland och den grundskoleundervisning som avses i grundskolelagen (1995:18) för landskapet Åland.

2) Hänvisningen i 9 § 2 mom. i barnskyddslagen till den utbildningsanordnare som avses i 7 och 8 §§ i lagen om grundläggande utbildning ska i landskapet avse huvudmannen för ett enskilt daghem enligt 6 kapitlet i barnomsorgslagen för landskapet Åland och huvudmannen för den ersättande skolan enligt 7 kapitlet i grundskolelagen för landskapet Åland.

3) Hänvisningen i 12 § 1 mom. i barnskyddslagen till en budget och ekonomiplan enligt 65 § i kommunallagen (FFS 365/1995) ska i landskapet avse en budget och ekonomiplan enligt 64 och 65 §§ i kommunallagen (1997:73) för landskapet Åland.

4) Hänvisningen i 13 § 1 mom. i barnskyddslagen till 10 § 1 och 2 mom. i lagen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården (FFS 272/2005) ska i landskapet avse de med stöd av landskapsförordningen (1995:103) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård tillämpliga 2 § 2 mom. och 4 § i förordningen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården (FFS 804/1992).

5) Hänvisningen i 13 § i barnskyddslagen till 3 § i lagen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården ska i landskapet avse den med stöd av landskapsförordningen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård tillämpliga 2 § 1 mom. i förordningen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården.

6) Hänvisningen i 15 § i barnskyddslagen till hälsocentralen och sjukvårdsdistriktet ska i landskapet avse Ålands hälso- och sjukvård enligt landskapslagen (1993:60) om hälso- och sjukvården.

7) Bestämmelserna i 16 § 3 mom. första meningen i barnskyddslagen om hälsovårdstjänster ska inte tillämpas i landskapet.

8) Hänvisningen i 16 § 3 mom. andra meningen i barnskyddslagen till lagen om grundläggande utbildning och lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (FFS 635/1998) i fråga om placeringskommunens skyldighet att ordna grundläggande utbildning och om ersättning för kostnaderna för detta ska i landskapet avse motsvarande skyldighet och kostnadsansvar för förundervisning och grundskoleundervisning enligt barnomsorgslagen för landskapet Åland och grundskolelagen för landskapet Åland.

9) Hänvisningen i 18 § i barnskyddslagen till lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (FFS 733/1992) ska i landskapet avse landskapslagen (1993:71) om planering av och landskapsandel för socialvården.

10) Hänvisningen i 19 § i barnskyddslagen till lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (FFS 734/1992) ska i landskapet avse landskapslagen (1995:101) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

11) Hänvisningen i 20 § 2 mom. i barnskyddslagen till 34 § i förvaltningslagen (FFS 434/2003) ska i landskapet avse 28 § i förvaltningslagen (2008:9) för landskapet Åland.

12) Hänvisningen i 25 § 6 mom. i barnskyddslagen till 18 § 3 mom. i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (FFS 812/2000) ska i landskapet tillämpas med de avvikelser som anges i landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

13) Hänvisningen i 26 § 3 mom. i barnskyddslagen till 11 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården ska i landskapet tillämpas med de avvikelser som anges i landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

14) Hänvisningen i 27 § 2 mom. i barnskyddslagen till 11 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården ska i landskapet tillämpas med de avvikelser som anges i landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

15) Hänvisningen i 31 § i barnskyddslagen till 26 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (FFS 621/1999) ska i landskapet avse landskapslagen (1977:72) om allmänna handlingars offentlighet.

16) Hänvisningen i 36 § i barnskyddslagen till 17 § 1 och 2 mom. i socialvårdslagen (FFS 710/1982) ska i landskapet tillämpas med de avvikelser som anges i landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

17) Hänvisningen i 36 § i barnskyddslagen till lagen om utkomststöd (FFS 1412/1997) ska i landskapet avse landskapslagen (1998:66) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomststöd.

18) Hänvisningen i 41 § 2 mom. i barnskyddslagen till 20 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården ska i landskapet tillämpas med de avvikelser som anges i landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

19) Hänvisningen i 42 § 2 och 4 mom. i barnskyddslagen till förvaltningslagen ska i landskapet avse förvaltningslagen för landskapet Åland.

20) Hänvisningen i 55 § 2 mom. i barnskyddslagen till 7 § i lagen om underhållsbidrag (FFS 671/1998) ska i landskapet tillämpas med de avvikelser som anges i landskapslagen (2002:71) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om underhålls-trygghet.

21) Hänvisningen i 56 § i barnskyddslagen till 25, 26 och 26 a §§ socialvårdslagen ska i landskapet tillämpas med de avvikelser som anges i landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

22) Hänvisningen i 56 § i barnskyddslagen till familjevårdarlagen (FFS 312/1992) ska inte tillämpas i landskapet.

23) Hänvisningen i 60 § 2 mom. i barnskyddslagen till 10 § 4 mom. i lagen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården ska i land-

skapet avse den med stöd av landskapsförordningen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård tillämpliga 4 § i förordningen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården.

24) Hänvisningen i 77 § i barnskyddslagen till 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården ska i landskapet tillämpas med de avvikelser som anges i landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

25) Hänvisningen i 80 § 2 mom. i barnskyddslagen till lagen om tillsyn över privat socialservice (FFS 603/1996) ska i landskapet avse landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

6 §. Förordning

Om inte ärendet hör till området för lag kan landskapsregeringen inom landskapets behörighet genom landskapsförordning besluta att författningar som utfärdats med stöd av barnskyddslagen ska tillämpas i landskapet oförändrade eller med de ändringar landskapsregeringen föreskriver.

7 §. Sökande av ändring

Beslut som har fattats med stöd av denna lag överklagas enligt bestämmelserna i barnskyddslagen, dock så att besvär över lagligheten av landskapsregeringens beslut enligt denna lag får överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen.

8 §. Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

Genom denna lag upphävs landskapslagen (1977:13) angående tillämpning av vissa författningar rörande barnskydd i landskapet Åland.

9 §. Övergångsbestämmelse

Kriterierna enligt 59 § 1 mom. barnskyddslagen för det högsta antalet barn som får vårdas samtidigt vid en barnskyddsanstalts bostadsenhet och kriterierna enligt 59 § 2 mom. för det minsta antalet anställda per bostadsenhet vid en barnskyddsanstalt tillämpas i alla barnskyddsanstalter senast inom tre år efter lagens ikraftträdande.

Den som innan denna lag träder i kraft sköter barnskyddsärenden och som ansetts behörig för uppgiften enligt landskapsförordningen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård eller motsvarande äldre bestämmelser ska fortfarande vara behörig att i enlighet med bestämmelserna i denna lag sköta uppgiften eller motsvarande uppgifter.

L 14 Landskapslag (2004:3) om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som skall arbeta med barn

1 §. Syfte

Syftet med denna lag är att skydda den personliga integriteten och främja den personliga säkerheten för personer under 18 år. I lagen föreskrivs om ett kontrollförfarande som skall göra arbetsgivare medvetna om eventuell brottslig bakgrund hos dem som skall arbeta med personer under 18 år.

2 §. Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas inom sektorerna socialvård, undervisning och ungdomsarbete samt idrott. Lagen tillämpas på dem som skall utföra arbete som varaktigt och i väsentlig grad består i att utan vårdnadshavarens närvaro ta hand om, fostra, undervisa eller på annat sätt arbeta i personlig kontakt med personer under 18 år. I lagen avsett arbete kan utföras

1) i ett offentligt eller privaträttsligt anställningsförhållande,

2) under arbetspraktik, arbetslivsträning och arbetsprövning eller

3) inom privat socialservice enligt lagen om tillsyn över privat socialservice (FFS 603/1996), på enskilda daghem enligt barnomsorgslagen (1997:14) för landskapet Åland eller som familjevård enligt socialvårdslagen (FFS 710/1982).

Lagen tillämpas inte på arbete som sammanlagt varar mindre än tre månader under en ettårsperiod.

Var och en har rätt att vägra att delta i arbetspraktik, arbetslivsträning och arbetsprövning som omfattas av denna lag. En vägran i enlighet med denna bestämmelse får inte leda till att grunddagpenning eller andra förmåner som utbetalas av landskapets medel minskas eller upphör.

3 §. Skyldighet för arbetsgivaren att kräva uppvisande av registerutdrag

En arbetsgivare skall kräva att en person visar upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § 2 mom. straffregisterlagen (FFS 770/1993), när arbetsgivaren första gången erbjuder personen en anställning som omfattar uppgifter som avses i 2 § eller första gången tilldelar personen sådana uppgifter. Som arbetsgivare räknas härvid även den som erbjuder arbetspraktik, arbetslivsträning eller arbetsprövning.

Om ett registerutdrag inte finns att tillgå när en kommun eller ett kommunalförbund fattar beslut om en anställning, skall valet vara villkorligt och bekräftas först när ett utdrag har visats upp. Den som villkorligt har valts till anställningen skall visa upp registerutdraget senast inom 30 dagar från delfäendet av beslutet eller inom en längre tidsfrist som det organ som fattar beslutet har beviljat av särskilda skäl. När utdraget har visats upp skall det organ som gjort det villkorliga valet fatta beslut om att valet skall bekräftas eller förfalla. Beslut om att valet skall bekräftas kan även fattas av en tjänsteman som bemyndigats därtill. Om registerutdraget inte visas upp inom ovan avsedd tid förfaller valet.

4 §. Skyldighet att kräva uppvisande av registerutdrag beträffande dem som producerar privat socialservice

Innan [landskapsstyrelsen] beviljar en privat serviceproducent tillstånd enligt lagen om tillsyn över privat socialservice skall den, om verksamhetsområdet för den privata serviceproducenten omfattar tjänster för personer under 18 år, kräva att personer som inte är arbetstagare och vars arbete omfattar uppgifter som avses i 2 § visar upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § 2 mom. straffregisterlagen.

En kommun som har tagit emot en anmälan enligt lagen om tillsyn över privat socialservice eller barnom-

L 15 LL (1975:63) om lagen om bostadsbidrag

sorgslagen för landskapet Åland skall omedelbart kräva att personer som inte är arbetstagare och vars arbete omfattar uppgifter som avses i 2 § visar upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § 2 mom. straffregisterlagen.

Den som är skyldig att ansöka om tillstånd eller göra en anmälan enligt lagen om tillsyn över privat socialservice eller barnomsorgslagen för landskapet Åland skall underrätta [landskapsstyrelsen] eller kommunen när någon som inte är arbetstagare och som inte anges i ansökan om tillstånd eller anmälan ges uppgifter som avses i 2 §. Efter att ha tagit emot en sådan underrättelse skall [landskapsstyrelsen] eller kommunen omedelbart kräva att personen, som fått uppgifter som avses i 2 §, visar upp straffregisterutdrag enligt 6 § 2 mom. straffregisterlagen.

5 §. Skyldighet att kräva uppvisande av registerutdrag beträffande familjevårdare

Innan en kommun eller ett kommunalförbund ingår ett uppdragsavtal som avser familjevård enligt 25 § socialvårdslagen, skall kommunen eller kommunalförbundet kräva att uppdragstagaren visar upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § 2 mom. straffregisterlagen, om uppdragsavtalet gäller familjevård av personer under 18 år.

6 §. Registerutdragets giltighetstid

Ett registerutdrag får inte vara äldre än sex månader när det visas upp för kontroll med stöd av denna lag.

7 §. Anteckning om uppvisat registerutdrag och återlämnande av utdraget

I personuppgifterna om den som visat upp ett registerutdrag får endast antecknas att utdraget har visats upp och vad det har för identifikationsuppgifter. Arbetsgivaren eller någon annan som fått se registerutdraget med stöd av denna lag har inte rätt att kopiera det. Registerutdraget skall utan dröjsmål återlämnas till den som har visat upp det.

8 §. Tystnadsplikt

Uppgifter i ett registerutdrag får inte röjas för andra än dem som behöver dem för att besluta om en person skall tilldelas arbetsuppgifter som ingår i tillämpningsområdet för denna lag.

9 §. Platsannonser

När arbetsuppgifter som avses i denna lag utannonseras skall det i platsannonsen nämnas att den som anställs skall visa upp ett registerutdrag enligt 6 § 2 mom. straffregisterlagen.

10 §. Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot skyldigheten att kräva uppvisande av ett straffregisterutdrag enligt 6 § 2 mom. straffregisterlagen skall dömas till böter.

Till böter skall även den dömas som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot skyldigheten att utan dröjsmål återlämna ett registerutdrag till den som har visat upp det.

Vid brott mot tystnadsplikten som föreskrivs i 8 § skall dömas till straff enligt 38 kap. 1 eller 2 §§ eller 40 kap. 5 § strafflagen (FFS 39/1889).

11 §. Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2004.

L 15 Landskapslag (1975:63) om tillämpning av lagen om bostadsbidrag

1 §. Lagen om bostadsbidrag den 4 juni 1975 (FFS 408/1975) skall tillämpas i landskapet Åland, med de undantag i denna lag stadgas.

Sker framdeles ändringar i lagen om bostadsbidrag skall de ändrade bestämmelserna gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket. (1993/82)

3 mom. upphävt (1994/58).

Se So 122 FL II.

1a §. (1993/82) Hänvisningen till lagen om statsandelar till kommunerna (FFS 688/1992) i 17 § lagen om bostadsbidrag skall i landskapet avse landskapslagen (1993:70) om landskapsandelar till kommunerna.

2 §. (1994/58) De uppgifter och befogenheter som enligt lagen om bostadsbidrag ankommer på statsrådet, miljöministeriet och folkpensionsanstalten ankommer i landskapet på [landskapsstyrelsen].

3 §. (1993/118) För den som är berättigad till bostadsbidrag och bosatt i landskapet betalas bostadsbidrag av landskapets medel.

4 §. (1993/118) Bestämmelserna om ändringssökande skall inte tillämpas i landskapet Åland.

2 mom. upphävt (1994/58).

5 §. Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

Ikraftträdelsebestämmelse (1994/58):

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995, dock så att ikraftträdelsestadgandet i lagen om ändring av lagen om bostadsbidrag (FFS 755/1993), sådant det lyder i lagen om ändring av ikraftträdelsestadgandet i lagen om ändring av lagen om bostadsbidrag (FFS 229/1994), inte tillämpas i landskapet.

På bostadsbidrag som börjat löpa innan denna lag har trätt i kraft tillämpas dock 15 § 1 mom. 3 punkten i lagen om bostadsbidrag från och med den 1 maj 1995 så att den första justeringen enligt den nämnda punkten företas vid ingången av nästa kalendermånad som har samma namn som den under vilken inflyttningen i bostaden skett. Om inflyttningen i bostaden har skett under tiden från ingången av januari till utgången av april 1995, företas dock den första justeringen som avses ovan från och med den 1 maj 1995.

[Landskapsstyrelsen] avgör enligt denna lag alla bostadsbidragsärenden räknat från lagens ikraftträdande. Ansökningar som när lagen träder i kraft är anhängiga i en kommun överförs till [landskapsstyrelsen]. Anhängiga ärenden som i enlighet med 45 § 2 mom. socialvårdslagen (FFS 710/1982) förts till en kommunal nämnd eller till kommunstyrelsen för behandling, ärenden som undergår rättelseförfä-

rande samt ärenden som är anhängiga i [länsrätten] behandlas fortfarande i kommunen eller [länsrätten] enligt de stadganden som gällde innan lagen trädde i kraft.

Sedan skötseln av uppgifter som gäller bostadsbidrag överförts från kommun till [landskapsstyrelsen] skall kommunen utan dröjsmål till [landskapsstyrelsen] överlämna sådana uppgifter om bostadsstöd som behövs och som kommunen förfogar över.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

L 16 Förordning (1995:7) om skötseln i landskapet Åland av vissa ärenden som gäller bostadsbidrag

(FFS 1557/1994)

1 §. De förvaltningsuppgifter som följer av lagstiftningen om bostadsbidrag handhas i landskapet Åland av folkpensionsanstalten enligt vad Ålands [landskapsstyrelse] och folkpensionsanstalten närmare avtalar.

2 §. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1995.

L 17 Landskapslag (1953:16) om bosättningslån i landskapet Åland

1 kap. Allmänna stadganden

1 §. [Landskapsstyrelsen] kan inom ramen för anslag, som för ändamålet reserverats i landskapets inkomst- och utgiftsstat, på därom gjord ansökan bevilja dem, som ingå eller ingått äktenskap, räntefritt bosättningslån av landskapsmedel för anskaffning av till grundande av eget hem erforderligt bostads- och annat lösöre i enlighet med vad i denna landskapslag stadgas.

Anslag för bosättningslån har sedan år 1958 budgeterats endast undantagsvis.

2 §. Förutsättning för beviljande av bosättningslån är:

1) att bägge lånesökandena åtnjuta åländsk hembygdsrätt eller att kvinnan genom äktenskapet förvärvat sådan rätt och att de avgiva försäkran om, att de ärna förbli bosatta på Åland;

2) att mannen och kvinnan icke vid inlämnande av ansökan om lån eller, då lån sökes efter vigseln, vid äktenskapets ingående fyllt 30 år;

3) att lånesökandena ej hava tillräckliga tillgångar för grundande av eget hem;

4) att lysning avkunnats för lånesökandena; samt

5) att lånesökandenas personliga egenskaper äro sådana, att deras ekonomiska understödjande för i 1 § nämnt ändamål ur samhällets synpunkt är ändamålsenligt.

Låneansökan skall inlämnas senast inom förloppet av sex månader efter vigseln.

På synnerliga skäl kan bosättningslån beviljas, oaktat något av de i 1 mom. 1 eller 2 punkten nämnda

förutsättningarna saknas eller ansökan inlämnats senare än i 2 mom. stadgats.

3 §. Maximibeloppet för bosättningslån fastställs av [landskapsstyrelsen].

4 §. Bosättningslånet utgives till låntagarna i form av inköpsanvisningar eller penningar eller delvis i vardera formen, i enlighet med vad [landskapsstyrelsen] närmare bestämmer.

5 §. Bosättningslånet skall återbetalas inom förloppet av fem år genom terminsvis skeende amorteringar, vilkas erläggande begynner tolv månader efter det lånet beviljats.

Erläggandet av amorteringarna inställes för en tid av tolv månader varje gång ett barn föfts i äktenskapet mellan låntagarna.

Med betalning av amorteringarna kan [landskapsstyrelsen] på ansökan bevilja anstånd, därest [landskapsstyrelsen] pröva särskild orsak därtill föreliggande.

6 §. Hava i äktenskapet mellan låntagarna föfts tre barn, vilka varit vid liv sex månader, räknas såsom amortering dem till godo en femtedel av lånets ursprungliga belopp, likväl endast till den del, som av till betalning icke förfallet lån ännu är ogulden. Hava i äktenskapet föfts fyra barn, vilka varit vid liv nämnda tid, räknas såsom amortering hälften av lånets ursprungliga belopp, och då i äktenskapet föfts fem barn, anses lånet i sin helhet hava blivit återbetalt.

7 §. Ansökan om bosättningslån skall ingivas till socialnämnden i den kommun där mannen är bosatt, vilken nämnd med anledning av densamma avgiver utlåtande samt drager försorg om dess befordran till [landskapsstyrelsen] liksom även om andra med utlåningsverksamheten förenade lokala åligganden.

Äro låneansökandena bosatta i skilda kommuner, skall ansökningen jämte utlåtande hänskjutas till socialnämnden i den kommun, där kvinnan är bosatt, för avgivande av utlåtande för hennes vidkommande.

8 §. [Landskapsstyrelsen] drager försorg om utfärdande och inlösande av inköpsanvisningar samt om utbetalande av penningbelopp.

Amorteringar på bosättningslån erläggas till [landskapsstyrelsens kamreraravdelning]. Underlåter låntagare att inom utsatt tid erlägga amorteringar eller har [landskapsstyrelsen] med stöd av 10 § förordnat, att lånet omedelbart skall återbetalas, drager länsstyrelsen försorg om indrivning av dessa utan domstolsutslag eller särskilt förordnande av överexekutor ur låntagarnas utmättningsbara tillgodohavanden.

9 §. Skulle återbetalningen av lånet till följd av låntagarens frånfalle eller av andra synnerligen vägande skäl för låntagaren eller den avlidnes rättsinnehavare medföra så stora svårigheter, att han eller de till följd härav skulle urståndsättas att försörja sig själva eller sina anhöriga, kan [landskapsstyrelsen] på ansökan bevilja partiell eller fullständig befrielse från återbetalningen av den resterande delen av bosättningslånet.

L 18 LL (1994:10) om lagen om moderskapsunderstöd

10 §. [Landskapsstyrelsen] kan förordna om omedelbar återbetalning av bosättningslån, därest låntagarna icke blivit sammanvrigda inom sex månader, räknat från den dag, då beslut om lånets beviljande utfärdats, därest lånet beviljats på grund av oriktiga uppgifter av låntagarna, därest lånet använts för andra ändamål än bosättning eller därest låntagarna underlåtit att erlägga amorteringar eller annars brutit mot lånevillkoren.

11 §. [Landskapsstyrelsen] övervakar låneverksamheten.

Socialnämnd är skyldig att lämna nödiga uppgifter och att vid anfordran förete för övervakningen nödiga handlingar och andra utredningar.

12 §. För person, som icke uppnått myndig ålder, kan hans förmyndare utan förmyndarnämndens tillstånd upptaga bosättningslån.

13 §. Låntagare skola under lånetiden hava sitt bostadslösöre brandförsäkrat i av [landskapsstyrelsen] godkänd inhemsk försäkringsanstalt till minst lika stort belopp som lånebeloppet.

2 kap. Verkställighetsföreskrifter

14 §. Ansökan om bosättningslån skall, undertecknad av de trolovade eller makarna, ställas till [landskapsstyrelsen].

Till låneansökan skall fogas:

1) av kyrkoherdeämbetet, församlingsledare eller föreståndare, förare av civilregister eller annan registermyndighet utfärdat intyg, varav framgår vardera sökandens fullständiga namn, födelsetid och -ort, boningsort, civilstånd och medborgarskap, samt när lysning avkunnats eller äktenskap ingåtts;

2) av två kända och trovärdiga personer undertecknat intyg över sökandenas omtänksamhet i ekonomiska angelägenheter samt över deras övriga på beviljande av lån inverkan personliga egenskaper ävensom däröver, huruvida sökandena själva hava tillräckliga medel för att grunda ett hem;

3) intyg över att mannen åtnjuter åländsk hembygdsrätt; samt

4) annan nödig befunnen utredning.

15 §. Innan bosättningslån utbetalas, skola sökandena till socialnämnden ingiva på av [landskapsstyrelsen] fastställd blankett i tvenne exemplar utskrivna skuldsedel. Det ena exemplaret återlämnas till sökandena och det andra översändes till [landskapsstyrelsen]. Båda sökandena skola underskriva skuldsedeln, i vilken de förbinda sig att ansvara solidariskt för lånet. Till det exemplar, som översändes till [landskapsstyrelsen], skall sökandena foga av gårdsägare eller disponent eller två andra trovärdiga personer givet intyg över att de förfoga över bostad ävensom intyg över att de försäkrat sitt bostadslösöre för minst ett lånebeloppet motsvarande belopp.

Hava i 1 mom. nämnda handlingar icke inlämnats till socialnämnden inom tre månader efter det att någondera sökanden erhöi meddelande om att lån beviljats, är rätten att erhålla lån förverkad, såframt icke [landskapsstyrelsen] på framlagda vägande skäl annorlunda besluter.

16 §. Inköpsanvisningarna och det i penningar utgående beloppet utbetalas till dem, som erhållit lån, genom socialnämndens förmedling.

Inköpsanvisning, vilken anger låntagarnas namn och det belopp, på vilket den utställts, samt det slag av föremål, för vars inköp den är avsedd, skall, försedd med av försäljaren undertecknat bevis, som anger de sålda föremålen och deras pris, tillställas [landskapsstyrelsens kamreraravdelning] för inlösen inom sex månader från dagen för dess utställande.

17 §. Bosättningslån skall, därest [landskapsstyrelsen] icke annorlunda bestämmer, återbetalas genom amorteringar, som erläggas kvartalsvis.

18 §. För att låntagarna skola få tillgodoräkna sig i 5 § 2 mom. stadgat avbrott i erläggandet av amorteringar, böra de inom tre månader från barnets födelse till [landskapsstyrelsen] insända eller till socialnämnden inlämna av läkare, barnmorska eller hälsosyster givet intyg över att dem fötts ett barn.

I 1 mom. avsett avbrott i erläggandet av amorteringarna begynner senast efter förloppet av trettio dagar från den dag, då anmälan om barnets födelse inkom till [landskapsstyrelsen].

19 §. (1955/17) Då åt låntagare fötts tre, fyra eller fem i 6 § avsedda barn, skola de, för att den i sagda lagrum stadgade delen av lånets ursprungliga belopp skall kunna räknas dem till godo, inom tre månader räknat från den dag, då det senast födda barnet levat sex månader, till [landskapsstyrelsen] insända eller till socialnämnden inlämna ämbetsbetyg, utvisande barnets ålder.

På synnerliga skäl kan befrielse från betalning dock beviljas, oaktat ämbetsbetyget insänts eller inlämnats senare än i 1 mom. stadgats.

20 §. Ansökan om i 5 § 3 mom. nämnt anstånd och i 9 § avsedd befrielse från återbetalning av lån skall ställas till [landskapsstyrelsen] och inlämnas till socialnämnden, som äger översända den jämte eget yttrande till [landskapsstyrelsen].

21 §. Meddelande rörande [landskapsstyrelsens] beslut angående bosättningslån tillställes lånesökandena med posten i rekommenderat brev.

22 §. I 14 § nämnd ansökan skall skrivas på av [landskapsstyrelsen] fastställd blankett, vilken, liksom övriga erforderliga blanketter, på socialnämnds rekvisition avgiftsfritt tillhandahålles av [landskapsstyrelsen]. Socialnämnden bör likaså avgiftsfritt tillhandahålla sökandena nämnda blanketter.

23 §. Närmare föreskrifter rörande tillämpningen av denna landskapslag kan vid behov utfärdas av [landskapsstyrelsen] genom landskapsförordning.

L 18 Landskapslag (1994:10) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om moderskapsunderstöd

1 §. Allmänt

Lagen om moderskapsunderstöd av den 28 maj 1993 (FFS 477/1993), med undantag av 5, 11, 12 och 13 §§, samt de bestämmelser som utfärdats med stöd

av lagen skall tillämpas i landskapet Åland med de avvikelser som anges i denna lag.

Ändringar i den i 1 mom. avsedda lagen gäller i landskapet från det att de trätt i kraft i riket.

Se So 116 FL II.

2 §. Verkställighet

De uppgifter som enligt lagen om moderskapsunderstöd ankommer på folkpensionsanstalten ankommer i landskapet på kommunerna.

3 §. Finansiering

För en kvinna som är berättigad till moderskapsunderstöd och bosatt i landskapet betalas moderskapsunderstöd av landskapets medel.

Understödet utbetalas av kommunerna som kalenderårsvis erhåller ersättning av landskapet för de utbetalade medlen. Ersättningen skall sökas senast den 30 april.

4 §. Understödet innehåll

[Landskapsstyrelsen] beslutar om moderskapsförpackningens innehåll och fastställer den beloppsmässiga storleken på moderskapsunderstödet.

5 §. Ändringssökande

Beslut som fattas av en kommunal myndighet skall överklagas hos [landskapsstyrelsen].

6 §. Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1994.

L 19 Landskapslag (1994:48) om tillämpning i landskapet Åland av barnbidragslagen

1 §. Allmänt

Barnbidragslagen av den 21 augusti 1992 (FFS 796/1992) och de bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen skall tillämpas i landskapet Åland med de avvikelser som anges i denna lag.

Ändringar av den i 1 § avsedda lagen gäller i landskapet från och med det att de trätt i kraft i riket.

Se So 118 FL II.

2 §. Förvaltningsuppgifter

De förvaltningsuppgifter som enligt den lag som avses i 1 § ankommer på folkpensionsanstalten sköts i landskapet Åland av [landskapsstyrelsen].

3 §. Finansiering

För barn som är bosatta i landskapet betalas barnbidrag av landskapets medel.

Landskapet betalar ersättning till folkpensionsanstalten för barnbidraget i enlighet med vad [landskapsstyrelsen] och folkpensionsanstalten närmare avtalar.

4 §. (2008/8) Barnbidragets storlek

Barnbidraget är 110 euro per kalendermånad för ett barn.

Om en person har rätt att lyfta barnbidrag för flera än ett barn är barnbidraget för det första barnet 110 euro, för det andra 143 euro, för det tredje 185 euro, för det fjärde 214 euro samt för det femte och varje följande barn 259 euro per kalendermånad.

För ensamförsörjares barn betalas barnbidraget höjt med 50 euro per barn och kalendermånad.

5 §. Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1994.

Ikraftträdelsebestämmelse (2008/8):

Med stöd av 20 § 3 mom. självstyrelselagen för Åland bemyndigar lagtinget landskapsregeringen att bestämma när denna lag helt eller delvis träder i kraft.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2008.

Genom lagens ikraftträdande upphävs landskapsförordningen (1995:106) om barnbidrag.

L 20 Förordning (1993:12) om skötseln i landskapet Åland av vissa uppgifter som gäller barnbidrag

(FFS 1596/1992)

1 §. De förvaltningsuppgifter som följer av lagstiftningen om barnbidrag handhas i landskapet Åland av folkpensionsanstalten enligt vad folkpensionsanstalten och Ålands [landskapsstyrelse] närmare avtalar.

2 §. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1993.

L 21 Landskapslag (2002:71) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om underhållstrygghet

1 §. Lagen den 7 augusti 1998 om underhållstrygghet (FFS 671/1998) och förordningen den 4 september 1998 om underhållstrygghet (FFS 672/1998) skall med avvikelser, som anges i denna lag, tillämpas i landskapet Åland.

Författningarna, som anges i 1 mom., skall tillämpas i landskapet sådana de lyder då denna lag träder i kraft. Ändras därefter någon av författningarna, skall ändringarna gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket.

Se Ci 227, 228 FL I.

2 §. I landskapet tillämpas inte 4 § lagen om underhållstrygghet. På verksamhet, som ordnas i enlighet med denna lag, tillämpas landskapslagen (1993:71) om planering av och landskapsandel för socialvården om inte annat är särskilt föreskrivet.

3 §. Denna lag träder i kraft den 1 december 2002.

Genom lagen upphävs landskapslagen (1983:70) den 22 november 1983 angående tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar rörande tryggnad av underhåll för barn.

L 22 Landskapslag (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Inledande bestämmelser

Denna lag innehåller bestämmelser om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten i landskapet.

L 22 LL (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet

Genom den service som erbjuds enligt denna lag främjas en väl fungerande arbetsmarknad samtidigt som servicen syftar till att stärka den enskildes möjligheter att få eller behålla ett arbete.

2 §. Arbetsmarknadspolitiken

Huvuduppgiften för landskapets arbetsmarknadspolitiska verksamhet är att effektivt och ändamålsenligt sammanföra den som söker arbete med den som söker arbetskraft, att främja sysselsättning och kompetensutveckling, att främja en regionalt balanserad utveckling av arbetsmarknaden, att verka för kvinnors och mäns rätt till arbete på lika villkor, att motverka diskriminering på arbetsmarknaden, att underlätta för personer med svag ställning på arbetsmarknaden att få arbete och förhindra utslagning från arbetsmarknaden samt att motverka långa tider utan reguljärt arbete.

3 §. Sysselsättningsmål

För att uppnå och bibehålla en hög och jämn sysselsättning, som tryggar utkomsten för landskapets befolkning och som grundar sig på ett fritt val av arbetsplats samt på utförande av ett meningsfullt arbete, skall landskapet genom allmänna ekonomisk-politiska, näringspolitiska och utbildningspolitiska åtgärder samt andra åtgärder som inverkar på sysselsättningen sträva till att påverka efterfrågan på arbetskraft.

Landskapet bör särskilt genom arbetsmarknadspolitiska åtgärder sträva till att främja efterfrågan och utbudet av arbetskraft i syfte att bekämpa arbetslöshet eller brist på arbetskraft.

För skötseln av arbetsmarknadspolitiken skall landskapet utföra utredningar om produktionens, teknologins, arbetskraftens och sysselsättningens utveckling samt arbetskraftens omfattning, art och struktur.

Landskapsregeringen skall årligen anta en verksamhetsplan med närmare inriktning på arbetsmarknadspolitiken i landskapet.

4 §. Arbetsmarknadsservice

För att förverkliga arbetsmarknadspolitiken och främja en organiserad och effektiv arbetsmarknad tillhandahåller landskapet arbetsmarknadsservice.

Arbetsmarknadsservicen består av arbetsförmedling, sysselsättningsfrämjande utbildning, vägledning, information, särskild service för personer med nedsatt arbetsförmåga, stödriktade åtgärder och andra sysselsättningsfrämjande åtgärder. Närmare bestämmelser om den sysselsättningsfrämjande utbildningen finns i landskapslagen (1988:39) om sysselsättningsfrämjande utbildning.

Om möjligheten för den enskilde att erhålla arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd ur landskapets medel för att trygga sin försörjning finns bestämmelser i landskapslagen (2003:71) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Se L 23 Landskapslag (1988:39) om sysselsättningsfrämjande utbildning; L 4, Landskapslag (2003:71) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

5 §. Centrala mål för arbetsmarknadsservicen

Arbetsmarknadsservicen skall utformas så att den stärker den enskildes möjligheter att få eller behålla

ett bestående arbete på den öppna arbetsmarknaden som så nära som möjligt ansluter till hans eller hennes förutsättningar och önskemål samt hjälpa arbetsgivare att finna lämpliga arbetssökande till lediga platser.

Verksamheten skall bygga på respekt för människors självbestämmande och integritet.

När arbetsmarknadsservice tillhandahålls skall även de arbetsmarknadspolitiska mål som årligen fastställs av landskapsregeringen i verksamhetsplanen beaktas.

6 §. Investeringars betydelse för sysselsättningen

Landskapet, kommunerna och kommunalförbunden skall se till att av dem finansierade investeringar tidsbestäms så att konjunkturväxlingar utjämnas.

Då lån, understöd och räntestöd av landskapets medel beviljas för investeringar skall sysselsättningsfrämjande aspekter beaktas.

7 §. Förvaltningen

Förvaltningen av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten i landskapet handhas av landskapsregeringen och Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet. Om inte annat anges i denna lag skall landskapsregeringen övervaka att lagen och med stöd av den utfärdade bestämmelser efterlevs.

Närmare bestämmelser om Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet finns även i landskapslagen (2006:9) om Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet. Med arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten avses i fortsättningen Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet.

Se C 20, Landskapslag (2006:9) om Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet.

2 kap. Definitioner

8 §. Arbetslös arbetssökande

Med arbetslös arbetssökande avses i denna lag en person som har fullgjort läroplikten och som är arbetsför, står till arbetsmarknadens förfogande och är arbetslös. En person kan betraktas som arbetslös arbetssökande högst till utgången av den kalendermånad då den arbetssökande fyller 65 år.

Med arbetsför avses en person som inte får dagpenning enligt sjukförsäkringslagen (FFS 1224/2004) eller invaliditetspension eller rehabiliteringsstöd enligt folkpensionslagen (FFS 347/1956) eller förmån som med stöd av någon annan lag betalas på grund av fullständig arbetsoförmåga och som inte har konstaterats vara arbetsoförmögen enligt sjukförsäkringslagen eller folkpensionslagen. Som arbetsför betraktas dessutom en sådan mottagare av nämnda förmån eller en sådan person som på nämnda sätt har konstaterats vara arbetsoförmögen och vars sysselsättning enligt arbetsmarknads- och studieservicemyndighetens bedömning kan stödjas på ett resultatbringande sätt genom offentlig arbetsmarknadsservice. Som arbetsför betraktas den som med stöd av 22 § 2 mom. i folkpensionslagen eller den som på grundval av arbetsoförmåga får pension enligt lagstiftningen i någon annan stat.

En person anses inte stå till arbetsmarknadens förfogande om han eller hon

1) är förhindrad att vara på arbetsmarknaden på grund av utlandsresa, värnplikt, civiltjänstgöring, frihetsstraff eller sjukhusvård eller annan därmed jämförbar anstaltsvård eller någon annan orsak som är jämförbar med dessa,

2) själv uppställer sådana begränsningar som utgör hinder för att ta emot erbjudet arbete på de villkor som allmänt tillämpas på arbetsmarknaden eller för att delta i erbjuden, för honom eller henne lämplig utbildning,

3) på grund av begränsningarna enligt 3 mom. 2 punkten har lämnat arbetet eller utbildningen eller

4) studerar på heltid.

En person skall inte anses vara förhindrad att vara på arbetsmarknaden enligt 3 mom. 1 punkten under en sådan på förhand till arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten anmäld, tillfällig och kort utlandsresa under vilken han eller hon är anträffbar och inom rimlig och sedvanlig tid kan ta emot arbete eller utbildning. När arbete eller utbildning enligt 3 mom. 2 punkten erbjuds skall den arbetssökande ges skälig tid att ordna vård för barn samt att undanröja svårigheter som beror på arbetsväg eller andra motsvarande begränsningar.

Med arbetslös avses en person som inte har ett ofentligrättsligt eller privaträttsligt anställningsförhållande eller som inte är sysselsatt på heltid i företagsverksamhet eller på motsvarande sätt i eget arbete. Som arbetslös betraktas även den som har ett anställningsförhållande och är permitterad på heltid eller vars ordinarie arbetstid per vecka är under fyra timmar.

Se So 111, So 101 FL II.

9 §. Nedsatt arbetsförmåga

En person anses ha nedsatt arbetsförmåga enligt denna lag om hans eller hennes arbetsförmåga på grund av en skada, sjukdom eller funktionsnedsättning förorsakar men för personens möjligheter att få ett lämpligt arbete, behålla ett arbete eller att avancera i ett arbete. Skadan, sjukdomen eller funktionsnedsättningen måste vara konstaterad på ett behörigt sätt.

3 kap. Allmänna bestämmelser om arbetsmarknads- servicen

10 §. Servicens prioriteringsordning

Arbetsmarknads- och studieservicen skall i första hand främja sysselsättningen direkt på den öppna arbetsmarknaden eller med hjälp av kompetenshöjande utbildning, så att möjligheten att få eller behålla arbete underlättas. Först i andra hand skall sysselsättningen främjas med hjälp av stödriktade åtgärder.

11 §. Opartiskt bemötande

Arbetsmarknads- och studieservicen skall vara opartisk och jämlik så att ingen diskrimineras på grund av kön, sexuell läggning, funktionshinder, ålder, etnisk tillhörighet, religion eller annan övertygelse eller annan därmed jämförbar omständighet.

12 §. Arbetstvister

En arbetstvist får inte påverka arbetsmarknads- och studieservicen. De arbetssökande skall informeras om arbetstvisten.

LL (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet

L 22

13 §. Avgifter

Landskapets arbetsmarknadsservice är avgiftsfri, om inte landskapsregeringen med stöd av landskapslagen (1993:27) om grunderna för avgifter till landskapet beslutar något annat eller något annat följer av lag.

Avgifter får inte uppbäras för arbetsförmedling av sjömän.

Se E 2, Landskapslag (1993:27) om grunderna för avgifter till landskapet.

4 kap. Särskilda bestämmelser om arbetsmarknads- servicen

14 §. Hur arbetsmarknads- och studieservicemyndighets tjänster tillhandahålls

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten erbjuder sina tjänster enligt denna lag i form av självbetjäning och personlig service.

Myndigheten kan även vid behov på annat sätt tillhandahålla tjänster som kompletterar den i 1 mom. nämnda servicen.

15 §. Behovet av service

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten skall tillsammans med den som söker arbetsmarknads- och studieservice utreda behovet av service, så att den service som tillhandahålls enligt denna lag på bästa sätt tryggar tillgången på arbetskraft och främjar placeringen av den som är arbetssökande på den öppna arbetsmarknaden.

16 §. Servicen steg för steg

När arbetsmarknads- och studieservicen tillhandahålls skall den sökande i första hand erbjudas möjlighet att själv använda servicen med hjälp av självbetjäning eller information. Om användningen av service på detta sätt inte är ändamålsenlig med tanke på en sökandes servicebehov eller inte leder till att han eller hon finner något arbete eller utbildning eller till att en arbetsplats besätts, skall arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten stödja den sökande med mer kvalificerade serviceinsatser.

Om den sökande är en arbetslös arbetssökande som inte har kunnat sysselsättas på det sätt som avses i 1 mom., kan hans eller hennes sysselsättning tryggas med hjälp av stödriktade åtgärder. Då sysselsättningsfrämjande åtgärder erbjuds tillsammans med sysselsättningsstödet skall åtgärden i första hand inriktas på att sysselsätta sådana arbetslösa vars behov är störst, det vill säga ungdomar som inte har fyllt 25 år, arbetssökande som varit långvarigt arbetslösa och personer med nedsatt arbetsförmåga.

Genom landskapsförordning utfärdas vid behov närmare bestämmelser om den serviceprocess som beskrivs i 1 mom.

17 §. Registrering som arbetssökande

Den som söker arbete och personligen begär det kan registreras som arbetssökande vid arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten. Registreringen kan göras genom ett personligt besök hos myndigheten eller på annat av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten anvisat sätt. Den som söker arbete vid arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten

L 22 LL (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet

skall lämna behövliga uppgifter och utredningar om sin yrkeskompetens, arbetserfarenhet, utbildning och arbetsförmåga. Om den som söker arbete begär att få registreras som arbetssökande skall de uppgifter som han eller hon lämnar föras in i det informationssystem som avses i landskapslagen (2006:10) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om ett informationssystem för arbetsförvaltningens kundbetjäning.

Om en arbetsgivare enligt lag är skyldig att lämna in ett meddelande om permittering till arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten, skall personerna som meddelandet gäller anses ha registrerats som arbetssökande. Sistnämnda automatik omfattar inte förhandsmeddelande om permittering.

Det förutsätts inte att man skall registrera sig som arbetssökande för att man skall kunna komma i åtnjutande av arbetsmarknadsservice, stöd och andra förmåner enligt denna lag, om inte något annat bestäms i denna lag. En person kan på begäran registrera sig inom en särskild serviceform utan att för den skall betraktas som registrerad arbetssökande.

Om en person registreras på det sätt som anges i denna paragraf skall han eller hon informeras om detta.

Se C 21, Landskapslag (2006:10) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om ett informationssystem för arbetsförvaltningens kundbetjäning.

18 §. Arbetsansökans giltighetstid

En arbetsansökan anses ha trätt i kraft den dag då den arbetssökande anmält sig som arbetssökande hos arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten på det sätt som anges i 17 §. Den arbetssökande skall hålla sin arbetsansökan i kraft på det sätt som arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten kräver.

En ansökan upphör att vara i kraft om den arbetsökande

1) meddelar att han eller hon inte längre önskar hålla sin ansökan i kraft,

2) inte förnyar sin arbetsansökan hos arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten inom den tid som arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten har angett och på det sätt som arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten bestämmer,

3) inte inom den tid som arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten har angett lägger fram utredning om sin arbetshistoria och andra utredningar om omständigheter som avses i 17 § 1 mom. och som är behövliga med avseende på tillhandahållande av arbetsmarknadsservice,

4) inte för arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten lägger fram sådana uppgifter eller utredningar som krävs enligt 30 § 2 mom. eller

5) inte deltar i åtgärder som syftar till att klarlägga arbetsförmågan eller arbetskonditionen och som är nödvändiga för att klarlägga hans eller hennes servicebehov.

För att en arbetsansökan som upphört att gälla skall kunna träda i kraft på nytt måste en ny arbetsansökan göras på det sätt som anges i 17 §. Om en ansökan har upphört att vara i kraft till följd av ett förfarande som avses i 2 mom. 5 punkten förutsätts dessutom att

den som gör en ny ansökan förbinder sig att delta i åtgärder som syftar till att klarlägga arbetsförmågan och arbetskonditionen.

19 §. Registrering av utländsk arbetssökande

Utländska medborgare registreras som arbetssökande så som anges i denna lag, om den utländska medborgaren med stöd av internationella avtal som är bindande för landskapet och som gäller arbetskraftens fria rörlighet har rätt att utan arbetsmarknads- och studieservicemyndighetens eller någon annan motsvarande myndighets arbetsmarknadspolitiska prövning komma till landskapet för att söka arbete och utföra förvärvsarbete och inte något annat följer av avtalen.

Om inte något annat följer av internationella avtal som är bindande för landskapet, registreras även andra utländska medborgare och statslösa personer som inte omfattas av bestämmelserna i 1 mom. som arbetssökande så som anges i denna lag, om de har rätt att utföra förvärvsarbete med stöd av ett uppehållstillstånd av kontinuerlig karaktär och uppehållstillståndet inte är förenat med några begränsningar som gäller arbetsgivaren.

20 §. Information till arbetssökande

Den som registreras som arbetssökande skall i samband med registreringen eller omedelbart därefter informeras om den service som arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten kan erbjuda honom eller henne. Den arbetssökande skall även upplysas om hans eller hennes skyldighet att hålla arbetsansökan i kraft.

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten skall dessutom informera den arbetslösa arbetssökande om omständigheter som hänför sig till arbetssökandet, vid behov om andra tjänster och åtgärder som syftar till att främja hans eller hennes sysselsättning, om den arbetssökandes skyldigheter enligt 21 § samt om påföljderna vid försummelse av skyldigheten enligt 18 § 1 och 2 mom. och om viktiga arbetsmarknadspolitiska förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd.

21 §. Krav på aktivitet hos arbetslösa arbetssökande

En arbetslös arbetssökande har en allmän skyldighet att aktivt söka arbete eller utbildning samt att vid behov söka sig till och delta i service och åtgärder som främjar hans eller hennes möjligheter att finna ett arbete.

22 §. Arbetsgivarens anmälan om lediga arbetsplatser

Då en arbetsgivare anmäler en ledig arbetsplats till arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten (platsanmälan) skall anmälan innehålla de uppgifter som behövs för förmedlingsarbetet. När en ledig plats som anmälts till arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten har blivit tillsatt eller av annan anledning inte längre är aktuell, skall arbetsgivaren så snart det kan ske anmäla detta till arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten.

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten tar inte emot en platsanmälan om det på basis av anmälan är uppenbart att arbetsgivaren bryter mot i lag föreskrivna krav på opartiskt bemötande eller arbetsgivaren söker arbetstagare för lagstridiga arbetsuppgifter eller anställning av de personer som söks strider mot lag och arbetsgivaren inte på uppmaning av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten rättar sin platsanmälan. Bestämmelser om begränsad service till arbetsgivaren finns även i 25 §.

5 kap. Arbetsförmedling

23 §. Arbetsförmedlingens allmänna innehåll

Syftet med arbetsförmedlingen är att främja en så effektiv och ändamålsenlig placering av arbetskraften som möjligt så att arbetsgivaren får den arbetstagare som för den utbudna arbetsplatsen är lämpligast och bäst och den arbetssökande det arbete han eller hon bäst förmår utföra.

Vid arbetsförmedling skall även de behov som förändras av arbetskraftens rörlighet över gränserna mellan olika länder beaktas.

24 §. Arbetsförmedlingstjänster till arbetsgivare

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten skall hjälpa arbetsgivare att förmedla lediga arbetsplatser och andra arbetsmöjligheter enligt arbetsgivarens platsanmälan eller annat uppdrag, om inte annat följer av denna lag.

Genom arbetsmarknads- och studieservicemyndighetens arbetsförmedling skall arbetsgivaren få

1) hjälp med att finna lämpliga arbetssökande till lediga arbetsplatser, presentation och uppställande av förslag på basis av de uppgifter om platsansökningar, utbildning, yrke och arbetserfarenhet som finns registrerade om arbetssökande vid arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten,

2) information och rådgivning om tillgång till och anskaffning av arbetskraft samt

3) hjälp med att på egen hand söka efter arbetstagare i de särskilda register som används av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten och till vilka de arbetssökande har lämnat sina uppgifter i anslutning till sökande av arbete.

25 §. Begränsad service till arbetsgivare

En arbetsgivare har inte rätt till de arbetsförmedlingstjänster som beskrivs i 24 §, om det med anledning av arbetsgivarens tidigare förfarande, på grund av arbetsgivarens platsanmälan eller annars finns grundad anledning att misstänka att

1) arbetsgivaren väsentligt försummar sina skyldigheter enligt 2 kap. i lagen om arbetsavtal eller sin skyldighet att betala skatter eller i lag föreskrivna avgifter eller

2) de arbetsuppgifter som arbetstagaren förväntas utföra uppenbart är osedliga eller strider mot god sed eller att arbetet är förenat med ett uppenbart hot om våld eller där förekommer trakasserier eller annat osakligt bemötande som medför olägenheter eller risker för arbetstagarens hälsa.

Begränsningarna enligt 1 mom. och 22 § 2 mom. tillämpas även på stödriktade åtgärder enligt 41 §

LL (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet L 22

1 mom. samt på sysselsättningsfrämjande utbildning.

Om arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten enligt 1 eller 2 mom. eller 22 § 2 mom. har konstaterat att en arbetsgivare inte har rätt till service, skall arbetsgivaren få ett skriftligt beslut på detta. I beslutet skall orsaken till varför service inte kommer att lämnas anges.

26 §. Arbetsförmedlingstjänster till enskilda

Genom arbetsmarknads- och studieservicemyndighetens arbetsförmedling skall den enskilde få

1) information om lediga arbetsplatser, om de möjligheter som företagande erbjuder och om andra arbetsmöjligheter,

2) möjlighet att genom självbetjäning söka efter arbete samt

3) rådgivning som anknyter till sökande av arbete.

För enskild som har registrerats som arbetssökande tillhandahålls arbetsförmedling även i fråga om

1) registrering och upprätthållande av uppgifter i anslutning till arbetssökande,

2) sökande efter och presentation av arbetsplatser, arbetsplatserbjudanden samt anvisning till arbete samt

3) presentation av den arbetssökande för arbetsgivaren.

Arbetslösa arbetssökande som har registrerats som arbetssökande har dessutom i enlighet med 6 kap. rätt till en handlingsplan för arbetssökande. Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten skall regelbundet ge den arbetssökande tillfälle att delta i intervjuer för arbetssökande i syfte att utarbeta, se över eller revidera planen.

27 §. Intervjuer med arbetslösa arbetssökande

En arbetslös arbetssökande kallas inom en månad efter det att han eller hon har registrerats som arbetslös arbetssökande vid arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten till en första intervju för arbetssökande, om detta inte med beaktande av hans eller hennes situation är onödigt. Vid intervjun kartläggs den arbetslöses mål med arbetssökandet, granskas och kompletteras uppgifterna i anslutning till arbetsansökan, utreds tillgängliga arbets- och utbildningsalternativ, bedöms behovet av service samt träffas en överenskommelse om förnyad arbetsansökan, fortsatta intervjuer och fortsatta åtgärder.

Vid senare intervjuer bedöms resultaten i fråga om sökande av arbete och i vilken mån planerna har förverkligats samt utreds tillgängliga servicealternativ och överenskoms om fortsatta åtgärder. I detta sammanhang bedöms också behovet av undersökningar i syfte att utreda arbetsförmågan och hälsotillståndet.

Genom landskapsförordning utfärdas vid behov närmare bestämmelser om intervjuer med arbetssökande.

6 kap. Handlingsplan för arbetssökande

28 §. Olika typer av handlingsplaner

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten skall tillsammans med den som har registrerat sig som arbetslös arbetssökande utarbeta en handlingsplan för

L 22 LL (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet

arbetssökande. Om det inte är uppenbart onödigt, skall planen utarbetas senast när den arbetssökande har varit arbetslös i fem månader utan avbrott. Om den arbetssökande varit arbetslös utan avbrott i minst fem månader, skall planen vara specificerad.

En reviderad, specificerad handlingsplan för arbetssökande ska utarbetas om en arbetslös arbetssökande

1) har fått arbetslöshetsdagpenning under maximitiden och rätten till arbetslöshetsdagpenning har upphört enligt 6 kap. 7 eller 9 §§ i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (FFS 1290/2002) eller

2) på basis av arbetslösheten har fått arbetsmarknadsstöd under minst 500 dagar. (2008/81)

Den reviderade, specificerade handlingsplanen för arbetssökande ska utan dröjsmål ses över om den arbetssökandes rätt till arbetsmarknadsstöd vid arbetslöshet har dragits in med stöd av 8 kap. 4 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. (2008/81)

Bestämmelser om sysselsättningsplan för arbetssökande som sagts upp av ekonomiska eller produktionsmässiga orsaker finns i 6a kap. (2006/39)

Ursprungliga 3 mom. har blivit 4 mom. genom (2008/81).

29 §. Handlingsplanens innehåll

Handlingsplanen för arbetssökande skall innehålla en bedömning av den arbetslösa arbetssökandes kunskaper och servicebehov. I planen överenskomms om sysselsättningsfrämjande åtgärder och vid behov övriga åtgärder som förbättrar arbetsmarknadsfärdigheterna och funktionsförmågan.

En specificerad handlingsplan för arbetssökande skall innehålla arbets- eller utbildningsplatser som den arbetslösa arbetssökande kan söka, andra sysselsättningsfrämjande åtgärder eller åtgärder som hänför sig till utredning av arbetsförmågan eller hälsotillståndet.

En handlingsplan enligt såväl 1 som 2 mom. skall undertecknas av den arbetslösa och arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten. Den arbetslösa arbetssökande skall få ett exemplar av den undertecknade planen.

Genom landskapsförordning utfärdas vid behov närmare bestämmelser om handlingsplaner för arbetssökande.

30 §. Den arbetslösa arbetssökandes skyldigheter

En arbetslös arbetssökande är skyldig att delta i intervjuer för arbetssökande, i utarbetandet av handlingsplanen för arbetssökande och i service och åtgärder som har överenskommit i handlingsplanen.

En arbetslös arbetssökande, för vilken det har utarbetats en specificerad handlingsplan för arbetssökande eller en sysselsättningsplan för arbetssökande, är skyldig att följa planen till den del man i den har kommit överens om det som avses i 29 § 2 mom. En arbetslös arbetssökande är dessutom skyldig att på det sätt som har avtalats i handlingsplanen eller sysselsättningsplanen på bestämda tider meddela arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten hur han eller hon har följt planen. Om arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten förutsätter någon annan redogörelse för hur planen har följts, ska detta skrivas in i handlingsplanen eller sysselsättningsplanen. (2008/81)

Om den arbetssökande försummar att iakttaga de skyldigheter han eller hon har enligt 1 mom. och 2 mom. gäller vad som bestäms i 6 § 2 mom. 4 punkten i landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller vad som med stöd av landskapslagen bestäms i 2 kap. 20 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (FFS 1290/2002).

Skyldigheten enligt 2 mom. gäller under den tid personen är arbetslös arbetssökande. Skyldigheten upphör när personen uppfyller arbetsvillkoret som förutsätts för arbetslöshetsdagpenning.

31 §. Arbetsmarknads- och studieservicemyndighetens skyldigheter

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten skall aktivt förmedla arbete och informera om utbildning samt tillhandahålla tjänster och åtgärder som ingår i handlingsplanen samt följa hur planen genomförs och för sin del se till att serviceprocessen framskrider.

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten skall tillhandahålla sådan sysselsättningsfrämjande service som ingår i den reviderade specificerade handlingsplanen och för arbetslösa arbetssökande ordna övriga åtgärder enligt planen, dock inom gränserna för de anslag som har anvisats arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten.

6a kap. (2006/39) Sysselsättningsplan för arbetssökande

31a §. (2006/39) Sysselsättningsplanen som en del av ett omställningsskydd

En sysselsättningsplan för arbetssökande kan erbjudas en arbetstagare under de förutsättningar som anges i 31b §. Sysselsättningsplanen utgör en del av ett omställningsskydd vars syfte är att så snabbt som möjligt finna en ny sysselsättning för en uppsagd eller av arbetslöshet hotad arbetstagare.

Den åtgärdsmodell som omställningsskyddet utgör kan, förutom sysselsättningsplanen och de tjänster och åtgärder som överenskommit i planen, bestå av andra tjänster och åtgärder som utvecklar yrkesfärdigheterna.

Om möjligheten för den enskilde att erhålla särskilda förmåner ur landskapets medel i samband med omställningsskyddet finns bestämmelser i landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

31b §. (2006/39) Rätten till en sysselsättningsplan

Rätt till en sysselsättningsplan för arbetssökande har en arbetssökande som arbetsgivaren har sagt upp av ekonomiska eller produktionsmässiga orsaker, som före uppsägningstidens utgång skulle ha en arbetshistoria på sammanlagt minst tre år hos samma arbetsgivare eller olika arbetsgivare och som har registrerat sig som arbetssökande vid arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten. Rätt till en sysselsättningsplan för arbetssökande har dessutom en arbetssökande som när anställningsförhållandet upphör har haft ett anställningsförhållande för viss tid till samma arbetsgivare utan avbrott i minst tre år eller har haft anställningsförhållanden för viss tid till

samma arbetsgivare i sammanlagt minst 36 månader under de senaste 42 månaderna.

Med en person som sagts upp av ekonomiska eller produktionsmässiga orsaker jämställs en arbetssökande som har sagt upp sitt arbetsavtal i enlighet med 5 kap. 7 § i arbetsavtalslagen (FFS 55/2001) sedan en permittering utan avbrott har varat minst 200 dagar.

Arbetsökandens tid i arbete beräknas enligt det meddelande om uppsägning som arbetsgivaren lämnat till arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten. Tiden kan även beräknas på basen av ett arbetsintyg eller annan tillförlitlig utredning från den arbetssökande.

Se Ar 101, FL II.

31c §. (2006/39) *Utarbetande av en sysselsättningsplan*

En sysselsättningsplan för arbetssökande skall utarbetas utan dröjsmål när en arbetssökande som uppfyller förutsättningarna för en sysselsättningsplan enligt 31b § begär det. Arbetssökanden har inte rätt till en sysselsättningsplan om begäran framställs senare än 30 dagar efter det att anställningsförhållandet upphörde, om det inte är oskäligt att rätten förvägras.

Sysselsättningsplanen för arbetssökande utarbetas av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten tillsammans med den som är berättigad till en sysselsättningsplan. Med arbetssökandens samtycke kan även arbetsgivaren delta i utarbetandet av sysselsättningsplanen.

31d §. (2006/39) *Sysselsättningsplanens innehåll*

Sysselsättningsplanen för arbetssökande skall innehålla en utredning över den arbetssökandes möjligheter till sysselsättning och utbildning samt hans eller hennes förutsättningar och ambitioner att sysselsättas på den öppna arbetsmarknaden. I planen intas även en överenskommelse om arbetssökandes sökande efter arbete på eget initiativ och olika åtgärder för att stödja detta. Vid utarbetandet av sysselsättningsplanen skall dessutom i tillämpliga delar iaktas vad som i 29 § 1 mom. föreskrivs om innehållet i handlingsplanen för arbetssökande.

Om det i sysselsättningsplanen intas bestämmelser om olika för arbetsgivaren avgiftsbelagda tjänster, måste arbetsgivaren ge sitt samtycke till bestämmelsen.

En sysselsättningsplan för arbetssökande skall undertecknas av dem som deltagit i utarbetandet av planen. Den arbetslösa arbetssökande skall få ett exemplar av den undertecknade planen.

31e §. (2006/39) *Sysselsättningsplanens giltighet*

Sysselsättningsplanen för arbetssökande är i kraft så länge personen som omfattas av planen är arbetssökande. Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten och den arbetssökande reviderar och kompletterar sysselsättningsplanen vid behov.

Sysselsättningsplanen för arbetssökande upphör att gälla när personen som omfattas av planen begär det eller när han eller hon på nytt uppfyller förutsättningarna för en sysselsättningsplan enligt 31b § och en ny sysselsättningsplan utarbetas tillsammans med honom eller henne. Sysselsättningsplanen upphör att gälla också när den arbetssökandes rätt till arbetslös-

LL (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet **L 22**

hetsdagpenning som betalas av landskapets medel upphör till följd av att maximitiden har gått ut.

31f §. (2006/39) *Sysselsättningsplanens förhållande till olika handlingsplaner*

En sysselsättningsplan för arbetssökande ersätter en handlingsplan för arbetssökande.

Om den arbetssökande varit arbetslös i fem månader utan avbrott skall sysselsättningsplanen revideras med iakttagande av bestämmelserna i 6 kap. om specificerad handlingsplan för arbetssökande.

31g §. (2006/39) *Arbetsmarknads- och studieservicemyndighetens skyldigheter*

Så snart ett uppsägningsförfarande som beskrivs i 31b § har inletts och arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten fått kännedom om detta från arbetsgivaren genom ett meddelande skall myndigheten medverka till en kartläggning av de tjänster som kan behövas för att så snabbt som möjligt finna en ny sysselsättning för den arbetssökande.

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten skall dessutom informera om vilka tjänster, åtgärder och förmåner som myndigheten kan tillhandahålla. Därtill skall myndigheten sträva efter att så snabbt som möjligt efter att en sysselsättningsplan för arbetssökande har upprättats i enlighet med denna lag erbjuda de tjänster och åtgärder som ingår i sysselsättningsplanen.

7 kap. Vägledning, information och särskild service

32 §. *Vägledning för yrkesval och kompetensutveckling*

Syftet med vägledningen är att hjälpa enskilda personer med att lösa frågor som gäller yrkesval och kompetensutveckling samt möjligheten att få arbete. Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten kan även hjälpa den enskilde med att utarbeta en plan i syfte att underlätta yrkesvalet och kompetensutvecklingen. Vid vägledningen skall beaktas vars och ens personliga förutsättningar och yrkesmässiga mål samt de möjligheter som arbetslivet och utbildningar erbjuder.

Arbetsmarknads- och studieservicemyndighetens service enligt 1 mom. kan utöver vägledande diskussioner efter behov innehålla också undersökningar i syfte att utreda den enskildes lämplighet och hälsotillstånd samt sakkunnigutlåtanden. De kostnader som sistnämnda åtgärder medför för den enskilde kan ersättas av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten.

33 §. *Information*

I syfte att främja en ändamålsenlig utbildning och placering i olika yrkesområden erbjuds den enskilde information i frågor om utbildning, om vad olika arbetsuppgifter och yrken innebär samt om arbetsmarknaden. I informationen skall arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten särskilt värna om att personer med nedsatt arbetsförmåga säkerställs ändamålsenlig information.

34 §. *Särskild service för personer med nedsatt arbetsförmåga*

Syftet med servicen för personer med nedsatt arbetsförmåga är att främja deras yrkesplanering samt

L 22 LL (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet

deras möjligheter att finna och behålla ett arbete för att därigenom främja deras integrering och återintegrering i samhället.

För personer med nedsatt arbetsförmåga kan arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten tillhandahålla särskild service i form av

- 1) undersökningar som utreder hälsotillstånd och lämplighet för arbete och utbildning,
- 2) rådgivning och handledning som anknyter till utbildning och placering i arbete,
- 3) arbetsprövning samt
- 4) stöd enligt 37 och 38 §§ för placering i arbete.

35 §. Arbetsprövning för personer med nedsatt arbetsförmåga

Personer med nedsatt arbetsförmåga kan genom arbetsprövning erbjudas en möjlighet att pröva på ett nytt arbetsområde. Arbetsprövningen utgör inte ett anställningsförhållande. Anordnaren av arbetsprövningen ansvarar för arbetarskyddet för den som deltar i en arbetsprövning enligt bestämmelserna i arbetarskyddslagen (FFS 738/2002) och i lagen om unga arbetstagare (FFS 998/1993).

Arbetsprövning kan inte tillhandahållas

- 1) om arbetsprövningen skulle ge den som anordnar åtgärden sådana fördelar att arbetsprövningen snedvrider konkurrensen mellan andra som erbjuder samma produkter eller tjänster,
- 2) för samma eller liknande uppgifter för vilka den som anordnar arbetsprövning, under de nio månaderna innan arbetsprövningen inleddes, av produktionsmässiga eller ekonomiska orsaker har sagt upp eller permitterat anställda eller förkortat deras arbetstid eller
- 3) om arbetsprövningen skulle föranleda att anställda hos den som anordnar arbetsprövningen sägs upp eller permitteras eller att villkoren för deras anställningsförhållanden försämrats.

Se Ar 101, Ar 407 FL II.

36 §. Avtal om arbetsprövning för personer med nedsatt arbetsförmåga

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten skall tillsammans med den som anordnar arbetsprövningen och den som deltar i en arbetsprövning ingå ett skriftligt tidsbestämt avtal. Ett eller flera avtal med en och samma anordnare får vara i kraft i högst sex månader sammanlagt.

Av avtalet skall framgå

- 1) anordnarens namn,
- 2) namnet på den person som deltar i en arbetsprövning,
- 3) tid och plats för arbetsprövning,
- 4) arbetsprövningens längd per dag, som kan vara högst den ordinarie arbetstiden i branschen och minst fyra timmar,
- 5) arbetsprövningens längd per vecka, som kan vara högst fem dagar per vecka,
- 6) de arbetsuppgifter som skall utföras och
- 7) namnet på den person på arbetsplatsen som skall hjälpa den som deltar i en arbetsprövning att sätta sig in i arbetet.

I avtalet kan arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten dessutom uppställa sådana villkor för

anordnaren som behövs för genomförandet eller med tanke på den som deltar i arbetsprövningen.

37 §. Stöd för personer med nedsatt arbetsförmåga

För att trygga försörjningen för en person med nedsatt arbetsförmåga kan ett dagtraktamente beviljas för den tid undersökningar av hälsotillstånd och arbetskondition pågår samt för den tid en arbetsprövning pågår. Dagtraktamentet uppgår till ett belopp som är lika stort som arbetsmarknadsstödet enligt 9 kap. 1 § 1 och 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (FFS 1290/2002). Beloppet justeras så som föreskrivs i lagen om folkpensionsindex (FFS 456/2001).

Ett dagtraktamente enligt 1 mom. beviljas inte om den som deltar i en arbetsprövning får eller är berättigad att få full arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller full arbetslöshetsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

En person med nedsatt arbetsförmåga kan dessutom få kostnaderna för utlåtanden i samband med undersökningar enligt 1 mom. ersatta av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten.

En arbetsgivare kan beviljas stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen, om placeringen av en person med nedsatt arbetsförmåga i arbete eller hans eller hennes möjligheter att behålla sitt arbete kan förutsätta sådana ändringar eller arrangemang i de yttre förhållandena på arbetsplatsen i fråga om arbetsmaskiner, -redskap eller -metoder, som är nödvändiga för att eliminera eller lindra de olägenheter som en skada eller sjukdom medför.

Förmåner enligt 1-4 mom. och 38 § kan beviljas av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten inom ramen för de anslag som har anvisats arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten, om myndigheten uppskattar att åtgärderna är nödvändiga med tanke på den sökandes servicebehov.

Närmare bestämmelser om förmåner enligt denna paragraf kan vid behov utfärdas i landskapsförordning.

38 §. Ersättning för resekostnader och boende

Ersättning för resekostnader under dagarna för arbetsprövningen kan beviljas om färdvägen mellan bostaden och arbetsplatsen i ena riktningen är längre än fem kilometer. Ersättningen ges i första hand i form av ett personligt busskort och i andra hand i form av kilometerersättning enligt landskapsregeringens fastställda trafiktaxa för personbefordran med buss i yrkesmässig trafik för den aktuella färdvägen.

Sökande, som är berättigad till ersättning för resekostnader enligt 1 mom., kan även beviljas ersättning för resekostnaderna mellan bostaden och närmaste hållplats under arbetsdagarna om färdvägen däremellan i ena riktningen är längre än fem kilometer. Ersättningen ges i form av kilometerersättning enligt landskapsregeringens fastställda trafiktaxa för personbefordran med buss i yrkesmässig trafik.

Om någon personbefordran i linjetrafik inte finns tillgänglig ersätts resorna till och från arbetsplatsen i form av kilometerersättning enligt landskapsreger-

ingens fastställda trafiktaxa för personbefordran med buss i yrkesmässig trafik.

Ersättning kan av särskilda skäl beviljas även för den sökandes resekostnader till och från en arbetsplats utanför landskapet till skäligt belopp.

Om arbetsprövningen kräver en bostad i anknäring till arbetsplatsen kan ersättning beviljas högst till ett belopp som årligen fastställs av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten och som baserar sig på medelmånadshyran för åländska hyresbostäder för det föregående året.

Se M 15, Landskapslag (1976:33) om yrkesmässig trafik, under 21a § för hänvisningar till aktuella beslut om taxor.

39 §. Försäkringsskydd

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten skall teckna gruppolycksfalls- och gruppansvarsförsäkring för dem som deltar i utbildning och övriga åtgärder som ges för att stöda sökande av arbete på egen hand eller i studiebesök vid läroanstalter.

8 kap. Allmänna bestämmelser om stödriktade åtgärder

40 §. Syftet med de stödriktade åtgärderna

En arbetslös arbetssökande kan stödas med hjälp av sysselsättningsstöd enligt kapitel 9-13 om han eller hon inte har kunnat få ett arbete genom arbetsförmedling eller anvisas en utbildning som främjar personens möjlighet att finna ett arbete.

Sysselsättningsstödet skall i första hand inriktas på att sysselsätta sådana arbetslösa arbetssökande vars behov av arbete är störst. Stödet skall särskilt inriktas på sysselsättning av personer med nedsatt arbetsförmåga, personer som varit arbetslösa arbetssökande över sex månader samt ungdomar som inte har fyllt 25 år och som varit arbetslösa arbetssökande över tre månader.

En allmän förutsättning för att sysselsättningsstöd skall kunna beviljas enligt denna lag är att en handlingsplan för arbetssökande enligt 6 kap. har utarbetats.

41 §. Stödformer och mottagare av sysselsättningsstöd

Sysselsättningsstöd kan beviljas för

- 1) anställning,
- 2) arbetspraktik,
- 3) läroavtalsutbildning,
- 4) deltidsarbete och
- 5) start av företagsverksamhet.

Sysselsättningsstöd kan beviljas staten, kommunerna, kommunalförbunden och andra arbetsgivare. Sysselsättningsstöd och annan ersättning kan beviljas och betalas direkt till den arbetslösa arbetssökande om så föreskrivs i denna lag.

9 kap. Anställning med sysselsättningsstöd

42 §. Allmänna förutsättningar för beviljande av stöd

I syfte att stärka den enskildes möjligheter att skaffa sig ett arbete och för att trygga hans eller hennes sysselsättning kan arbetsgivare beviljas sysselsättningsstöd för anställning. Bland ungdomar som inte har fyllt 25 år och som varit arbetslösa arbetssökande över

LL (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet **L 22**

tre månader skall stödet för anställning i första hand ordnas för de ungdomar som har en yrkesutbildning.

För anställning som ordnas med hjälp av sysselsättningsstöd hos landskapet utbetalas stödet direkt till löntagaren som lön.

43 §. Särskilda förutsättningar för beviljande av stöd

För att sysselsättningsstöd skall kunna beviljas för en anställning måste arbetsgivaren förbinda sig att betala lön enligt det kollektivavtal som är gällande för anställningsförhållandet. Om ett tillämpligt kollektivavtal saknas skall arbetsgivaren förbinda sig att betala sedvanlig och skälig lön för arbetet i fråga.

För att sysselsättningsstöd skall kunna beviljas för en anställning skall arbetsuppgifterna vara sådana att de kompletterar den normala verksamheten.

Vid anställning med sysselsättningsstöd bör det eftersträvas att anställningen tidsbestäms så att årliga växlingar i efterfrågan på och utbudet av arbetskraft utjämnas.

44 §. Begränsande faktorer som utesluter beviljandet av stöd

Sysselsättningsstöd för anställning kan inte beviljas

- 1) om stödet skulle snedvrída konkurrensen mellan andra som erbjuder samma produkter eller tjänster,
- 2) om arbetsgivaren under de nio månaderna närmast innan ansökan inlämnades av produktionsmässiga eller ekonomiska skäl har sagt upp eller permitterat arbetstagare i samma eller likadana uppgifter alternativt förkortat deras arbetstid,
- 3) om den anställning som stödet avser skulle föranleda att andra anställda hos den arbetsgivare som erhåller stöd sägs upp eller permitteras eller att deras anställningsförhållanden eller förmåner försämrats,
- 4) om det anställningsförhållande för vilket stödet är avsett har börjat innan beslut har fattats om beviljande av stöd,
- 5) om arbetsplatsen som stödet avser bedöms bli besatt även utan stöd eller
- 6) om arbetsgivaren under den tid sysselsättningsstöd skulle beviljas får annat landskapstöd för anställande av en person som skall sysselsättas eller för främjande av sysselsättningen.

45 §. Sysselsättningsstödet belopp

Sysselsättningsstödet för anställning är per dag och person minst lika stort som den grunddagpenning som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och högst lika stort som grunddagpenningen förhöjt med 90 procent.

Det högsta stödet enligt 1 mom. kan beviljas för anställning inom näringsliv, staten eller kommun för personer som har varit arbetslösa i tio månader eller mer och för personer med nedsatt arbetsförmåga. Om den person som anställs med sysselsättningsstöd har nedsatt arbetsförmåga kan det högsta stödet beviljas endast för det första stödet. För personer som har varit arbetslösa mellan sex och tio månader är stödet minst lika stort som grunddagpenningen förhöjt med 50 procent per arbetsdag.

En arbetsgivare kan dock högst beviljas ett stöd som motsvarar den lön som betalas till den sysselsatte före

L 22 LL (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet

innehållning av den försäkrades i lag föreskrivna avgifter och skatter och arbetsgivarens i lag föreskrivna socialskyddsavgift och arbetspensionsförsäkrings-, olycksfallsförsäkrings- och arbetslöshetsförsäkringspremie samt obligatorisk grupplivförsäkringspremie.

Om sysselsättningsstöd beviljas för anställning hos landskapet kan stödet, som betalas i form av lön direkt till den sysselsatte, uppgå till ett belopp som högst motsvarar en löneklass om A 17 enligt landskapets tjänstekollektivavtal.

De i 1 och 2 mom. angivna beloppen justeras så som föreskrivs i lagen om folkpensionsindex.

46 §. Arbetstid

En arbetsgivare kan beviljas ett sysselsättningsstöd som är lika stort som grunddagpenningen eller ett förhöjt sysselsättningsstöd till fullt belopp för ordnande av sådan anställning där arbetstiden under en tidsperiod som motsvarar lönebetalningsperioden är minst 80 procent av den ordinarie arbetstiden i branschen. Om sysselsättningsstöd för sysselsättande av en och samma arbetstagare betalas till flera arbetsgivare samtidigt, skall den sammanlagda arbetstiden vara minst 80 procent av den ordinarie arbetstiden i branschen.

Vid sysselsättande av personer med nedsatt arbetsförmåga kan sysselsättningsstöd för anställning beviljas, även om arbetstiden under en tidsperiod som motsvarar lönebetalningsperioden är minst 60 procent av den ordinarie arbetstiden i branschen. Stödbeloppet bör i ett sådant fall sättas i relation till den faktiska arbetstiden. Stödbeloppet kan inte vara lägre än grunddagpenningen.

Om sysselsättningsstöd beviljas för anställning hos landskapet skall arbetstiden under en tidsperiod som motsvarar lönebetalningsperioden vara minst 80 procent av heltid.

47 §. Ersättningsdagar

Vid anställning betalas sysselsättningsstöd för de dagar för vilka arbetsgivaren är skyldig att betala lön. Stöd betalas dock för högst 21,5 dagar per månad. Sysselsättningsstöd betalas inte för de dagar för vilka arbetsgivaren har rätt att med stöd av 7 kap. 4 § och 15 kap. 10 § i sjukförsäkringslagen, för lönekostnaderna för den person som sysselsätts, få dagpenning enligt nämnda lag eller särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning.

48 §. Stödets varaktighet

Sysselsättningsstöd kombinerat med en anställning kan beviljas för högst sex månader i sänder.

Med avvikelse från 1 mom. kan sysselsättningsstöd vid en kommunal anställning beviljas för högst ett år i sänder om personen har fyllt 55 år. Om den person som anställs med sysselsättningsstöd har nedsatt arbetsförmåga kan stödet oavsett arbetsgivare beviljas för högst två år åt gången.

Efter att en person har varit sysselsatt med hjälp av sysselsättningsstöd under de i 1 och 2 mom. angivna maximitiderna hos en eller flera arbetsgivare, kan han eller hon anvisas sådant arbete som stöds med sysselsättningsstöd endast om arbetsförmågan på ett behörigt sätt fortsättningsvis konstateras nedsatt enligt 9 §. I övriga fall kan arbete som stöds med sysselsätt-

ningsstöd inte anvisas innan personen i fråga under de senaste sex månaderna varit arbetslös arbetssökande vid arbetsmarknads- och studienservicemyndigheten i minst fem månader.

10 kap. Sysselsättningsstöd för arbetspraktik**49 §. Förutsättningar för beviljande av stöd**

Sysselsättningsstöd kan beviljas arbetslösa arbetssökande ungdomar som inte har fyllt 25 år samt arbetslösa arbetssökande som har fyllt 25 år och som varit borta från arbetsmarknaden under minst sex månader för att trygga försörjningen under den tid han eller hon deltar i arbetspraktik. Syftet med stödet är att med hjälp av arbetspraktik ge arbetslösa arbetssökande som för första gången kommer ut på arbetsmarknaden eller som varit borta från arbetsmarknaden en lång tid en inblick i arbetet och arbetslivet och en hjälp i yrkesvalet.

Med arbetspraktik avses praktik utan anställningsförhållande på en arbetsplats. Den som anordnar arbetspraktiken ansvarar för praktikantens arbetarskydd enligt bestämmelserna i arbetarskyddslagen och i lagen om unga arbetstagare.

Sysselsättningsstöd för arbetspraktik kan inte beviljas en arbetssökande som är berättigad till arbetsmarknadsstöd enligt landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa. I stället kan arbetsmarknadsstöd beviljas under praktiktiden.

Den som deltar i arbetspraktik och som beviljas sysselsättningsstöd enligt detta kapitel eller arbetsmarknadsstöd kan även beviljas ersättning för resekostnader och boende under praktiktiden.

50 §. Begränsande faktorer som utesluter beviljandet av sysselsättningsstöd för arbetspraktik

Sysselsättningsstöd kan inte beviljas

1) om arbetspraktiken skulle ge den som anordnar praktiken sådana fördelar att praktiken snedvrider konkurrensen mellan andra som erbjuder samma produkter eller tjänster,

2) för samma eller liknande uppgifter för vilka den som anordnar arbetspraktik, under de nio månaderna innan arbetspraktiken inleddes, av produktionsmässiga eller ekonomiska orsaker har sagt upp eller permitterat anställda eller förkortat deras arbetstid eller

3) om arbetspraktiken skulle föranleda att anställda hos den som anordnar praktiken sägs upp eller permitteras eller att villkoren för deras anställningsförhållanden försämrats.

51 §. Stödets belopp och varaktighet

Sysselsättningsstödet för arbetspraktik är per praktikdag lika stort som den grunddagpenning som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. I sysselsättningsstödet ingår dessutom en barnförhöjning enligt 6 kap. 6 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa om den arbetslösa arbetssökande försörjer barn under 18 år. Om den arbetslösa arbetssökande lyfter inkomstrelaterad dagpenning när arbetspraktik inleds enligt detta kapitel och utbetalningen av den inkomstrelaterade dagpenningen upphör i samband med detta, är sysselsättningsstödet

för arbetspraktik per praktikdag lika stort som den inkomstrelaterade dagpenningen var per dag innan arbetspraktiken inleddes. Beloppet justeras så som föreskrivs i lagen om folkpensionsindex. (2008/81)

Sysselsättningsstöd enligt 1 mom. betalas för högst fem dagar per kalendervecka. Stöd till en och samma person kan betalas under en praktikperiod som omfattar en period om en till sex månader per arbetsplats under högst nio månader i en följd.

Efter att en person har deltagit i arbetspraktik med hjälp av sysselsättningsstöd under den i 2 mom. fastställda maximitiden på en eller flera praktikplatser, kan till honom eller henne inte på nytt betalas sysselsättningsstöd för arbetspraktik, innan den arbets sökande på nytt har uppfyllt det arbetsvillkor som utgör förutsättning för arbetslöshetsdagpenning enligt landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

52 §. Ersättning för resekostnader och boende

Ersättning för resekostnader under praktikdagarna kan beviljas om färdvägen mellan bostaden och praktikplatsen i ena riktningen är längre än fem kilometer. Ersättningen ges i första hand i form av ett personligt busskort och i andra hand i form av kilometerersättning enligt landskapsregeringens fastställda trafiktaxa för personbefordran med buss i yrkesmässig trafik för den aktuella färdvägen.

Sökande, som är berättigad till ersättning för resekostnader enligt 1 mom., kan även beviljas ersättning för resekostnaderna mellan bostaden och närmaste hållplats under praktikdagarna om färdvägen däremellan i ena riktningen är längre än fem kilometer. Ersättningen ges i form av kilometerersättning enligt landskapsregeringens fastställda trafiktaxa för personbefordran med buss i yrkesmässig trafik.

Om någon personbefordran i linjetrafik inte finns tillgänglig ersätts resorna till och från praktikplatsen i form av kilometerersättning enligt landskapsregeringens fastställda trafiktaxa för personbefordran med buss i yrkesmässig trafik.

Ersättning kan av särskilda skäl beviljas även för den sökandes resekostnader till och från en praktikplats utanför landskapet till skäligt belopp.

Om arbetspraktiken kräver en bostad i anknäring till praktikplatsen kan ersättning beviljas högst ett belopp som årligen fastställs av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten och som baserar sig på medelmånadschyran för åländska hyresbostäder för det föregående året.

Se M 15, Landskapslag (1976:33) om yrkesmässig trafik, under 21a § för hänvisningar till aktuella beslut om taxor.

53 §. Avtal om arbetspraktik

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten skall tillsammans med den som anordnar praktiken och den arbetslösa arbetssökande ingå ett skriftligt tidsbestämt avtal om arbetspraktiken.

Av avtalet skall framgå

- 1) den som anordnar arbetspraktik,
- 2) den arbetslösa arbetssökandes namn,
- 3) tid och plats för praktik,
- 4) praktikens längd per dag, som kan vara högst

LL (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet L 22

den ordinarie arbetstiden i branschen och minst sex timmar,

5) de uppgifter som den arbetssökande skall utföra under praktiktiden och

6) namnet på den handledare på praktikplatsen som skall hjälpa den arbetssökande att sätta sig in i arbetet.

I avtalet kan arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten dessutom uppställa sådana villkor för anordnaren som behövs för genomförandet eller med tanke på den som deltar i praktiken.

11 kap. Sysselsättningsstöd för läroavtalsutbildning

54 §. Förutsättningar för beviljande av stöd

En arbetsgivare som ingår ett läroavtal med en arbetslös arbetssökande enligt landskapslagen (1998:59) om läroavtalsutbildning kan beviljas sysselsättningsstöd. Vid beviljandet av stödet skall de begränsande faktorer som anges i 44 § i tillämpliga delar även iaktas på sysselsättningsstöd för arbetslösa som ingår läroavtal, dock så att 44 § 6 punkten inte skall tillämpas till den del det andra landskapsstödet utgör den utbildningsersättning som utbetalas till arbetsgivaren med stöd av landskapslagen om läroavtalsutbildning.

Se N 9, Landskapslag (1998:59) om läroavtalsutbildning.

55 §. Stödets belopp

Sysselsättningsstödet för läroavtalsutbildning är per person och dag minst lika stort som den grunddagpenning som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och högst lika stort som grunddagpenningen förhöjt med 90 procent.

Det högsta stödet enligt 1 mom. kan beviljas för personer som har varit arbetslösa i tio månader eller mer. För personer som har varit arbetslösa mellan sex och tio månader är stödet minst lika stort som grunddagpenningen förhöjt med 50 procent per arbetsdag.

En arbetsgivare kan dock högst beviljas ett stöd som tillsammans med utbildningsersättningen enligt landskapslagen om läroavtalsutbildning motsvarar den lön som betalas till den sysselsatte före innehållning av den försäkrades i lag föreskrivna avgifter och skatter och arbetsgivarens i lag föreskrivna socialskyddsavgift och arbetspensionsförsäkrings-, olycksfallsförsäkrings- och arbetslöshetsförsäkringspremie samt obligatorisk grupplivförsäkringspremie. Om sysselsättningsstöd beviljas för läroavtalsutbildning med landskapet som arbetsgivare kan stödet, som betalas i form av lön direkt till den sysselsatte, under den praktiska undervisningstiden uppgå till ett belopp som tillsammans med utbildningsersättningen högst motsvarar en löneklass om A 17 enligt landskapets tjänstekollektivavtal.

Stödet beviljas till fullt belopp under förutsättning att arbetstiden för den arbetslösa arbetssökande motsvarar ett heltidsarbete under en arbetstagar inom det yrkesområde där den arbetslösa arbetssökande fullgör sin utbildning. De i 1 och 2 mom. angivna beloppen justeras så som föreskrivs i lagen om folkpensionsindex.

L 22 LL (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet

56 §. Stödets varaktighet

För arbete som utförs inom ramen för ett läroavtal enligt landskapslagen om läroavtalsutbildning kan sysselsättningsstöd beviljas för hela avtalstiden.

En arbetsgivare kan beviljas ett förhöjt stöd under maximalt sex månader i en följd. Om den person som sysselsätts har nedsatt arbetsförmåga kan arbetsgivaren dock beviljas förhöjt stöd under maximalt två år i en följd. För den avtalstid som inte omfattas av ett förhöjt stöd, men för vilken tid stöd beviljats, utgår ett stöd som är lika stort som grunddagpenningen.

Efter att en person har varit sysselsatt med hjälp av sysselsättningsstöd under den i 1 och 2 mom. angivna maximitiden hos en eller flera arbetsgivare, kan han eller hon inte på nytt anvisas sådant läroavtal som stöds med sysselsättningsstöd förrän han eller hon under de senaste sex månaderna har varit arbetslös arbetssökande vid arbetsmarknads- och studier servicemyndigheten i minst fem månader.

12 kap. Sysselsättningsstöd för deltidsarbete**57 §. Allmänna förutsättningar för beviljande av stöd**

För att underlätta för arbetslösa arbetssökande att komma in på arbetsmarknaden kan arbetstagare eller tjänstemän som frivilligt övergår från heltidsarbete till deltidsarbete beviljas sysselsättningsstöd som ersättning för inkomstbortfall, om arbetsgivaren samtidigt förbinder sig att för motsvarande tid anställa en arbetslös arbetssökande som har anvisats av arbetsmarknads- och studier servicemyndigheten.

58 §. Särskilda förutsättningar för beviljande av stöd

En förutsättning för att sysselsättningsstöd vid deltidsarbete skall kunna beviljas är

1) att arbetstiden för en arbetstagare eller tjänsteman som övergår till deltidsarbete under den period som motsvarar lönebetalningsperioden är minst 40 och högst 60 procent av hans eller hennes ordinarie arbetstid i heltidsarbete,

2) att den sammanlagda arbetstiden för en arbetstagare eller tjänsteman som övergår till deltidsarbete och den som sysselsätts i deltidsarbete i samma uppgifter under den period som motsvarar lönebetalningsperioden är sammanlagt minst lika lång som den ordinarie arbetstiden i heltidsarbete för den person som övergår till deltidsarbete,

3) att till det avtal som ingås mellan en arbetstagare eller tjänsteman som övergår till deltidsarbete och arbetstagarens eller tjänstemannens arbetsgivare fogas ett villkor där arbetstagaren eller tjänstemannen förbehålls en möjlighet att återgå till heltidsarbete när utbetalningen av sysselsättningsstödet för deltidsarbete upphör,

4) att den arbetstagare eller tjänsteman som övergår till deltidsarbete inte för samma tid utöver lönen för deltidsarbetet får annan lön eller ersättning för det arbete som han eller hon utför,

5) att den arbetstagare eller tjänsteman som övergår till deltidsarbete inte för samma tid erhåller arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa, arbetslös-

hetsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, ålderdoms-, invaliditets- eller arbetslöshetspension enligt folkpensionslagen (FFS 347/1956), ålders-, invalid-, arbetslöshets- eller deltidspension enligt någon arbetspensionslag, generationsväxlingspension enligt lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (FFS 1317/1990), särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning, sjukdagpenning eller specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen eller rehabiliteringspenning eller rehabiliteringsunderstöd enligt lagen om rehabiliteringspenning och

6) att den arbetstagare eller tjänsteman som övergår till deltidsarbete har varit anställd på heltid hos en och samma arbetsgivare oavbrutet i minst ett år omedelbart innan han eller hon övergår till deltidsarbete.

Sysselsättningsstöd vid deltidsarbete kan inte beviljas sådan arbetstagare eller tjänsteman vars arbetstid arbetsgivaren har förkortat av produktionsmässiga eller ekonomiska skäl.

59 §. Rätt till stöd om anställningsförhållande upphör

Om det deltidsarbete som sköts av den som har sysselsatts upphör eller avbryts till följd av avgång, uppsägning, permittering eller hävning av anställningsförhållande under den tid då sysselsättningsstödet utbetalas, fortsätter rätten till stöd, såvida inte arbetsgivaren och den arbetstagare eller tjänsteman som har övergått till deltidsarbete genom avtal kommit överens om att den som övergått till deltidsarbete skall återgå till heltidsarbete i denna situation.

60 §. Stödets belopp och varaktighet

Sysselsättningsstödet vid deltidsarbete uppgår per person och dag till ett belopp som utgör hälften av skillnaden mellan lönen för heltidsarbete och lönen för deltidsarbete för den arbetstagare eller tjänsteman som har övergått till deltid, dock högst till ett belopp som är lika stort som den grunddagpenning som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa förhöjt med 70 procent. Beloppet justeras så som föreskrivs i lagen om folkpensionsindex.

Stöd betalas för högst fem dagar per kalendervecka. Lönen för heltidsarbete beräknas enligt medeltalet av 12 månaders lön för det heltidsarbete som har föregått deltidsarbetet.

Sysselsättningsstödet vid deltidsarbete kan beviljas till samma person för högst 12 månader i sänder. Efter det att en arbetstagare eller tjänsteman har fått sysselsättningsstöd för den angivna maximitiden, kan sysselsättningsstöd vid deltidsarbete inte beviljas på nytt förrän han eller hon har arbetat heltid hos en och samma arbetsgivare i minst 12 månader.

13 kap. Sysselsättningsstöd för start av företagsverksamhet**61 §. Allmänna förutsättningar för beviljande av stöd**

Sysselsättningsstöd kan beviljas en arbetslös arbetssökande som ämnar starta företagsverksamhet för att främja hans eller hennes egna insatser för att skaffa sig arbete och trygga försörjningen under inledningskedet av företagsverksamheten.

62 §. Särskilda förutsättningar för beviljande av stöd

En förutsättning för att sysselsättningsstöd för start av företagsverksamhet skall kunna beviljas är

1) att den arbetssökande har företagarefarenhet eller sådan utbildning som behövs för företagarkerksamheten, vilken även kan ordnas under den tid då stödet utbetalas,

2) att den arbetssökande, med beaktande av typen av och kraven på företagsverksamheten, i övrigt bedöms ha tillräckliga förutsättningar att klara av den tilltänkta företagsverksamheten,

3) att det företag som den arbetssökande ämnar starta har förutsättningar att bli lönsamt,

4) att den arbetssökande inte får landskaps- eller statsunderstöd för sina egna lönekostnader,

5) att arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller arbetslöshetsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa inte betalas till den arbetssökande för samma tid,

6) att företagsverksamheten inte har inletts innan beslut om att stöd beviljas har fattats,

7) att företagsverksamheten uppenbarligen inte skulle kunna inledas utan att den arbetssökande beviljas stöd och

8) att stödet inte snedvrider konkurrensen mellan andra som erbjuder samma produkter eller tjänster.

63 §. Stödets belopp och varaktighet

Sysselsättningsstödet för företagsverksamhet är per person och dag minst lika stort som den grunddagpenning som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och högst lika stort som grunddagpenningen förhöjt med 90 procent. Beloppet justeras så som föreskrivs i lagen om folkpensionsindex.

Sysselsättningsstödet betalas för de dagar då dess mottagare arbetar i sitt företag, dock för högst fem dagar per kalendervecka. Sysselsättningsstödet kan per person beviljas för högst 10 månader.

14 kap. Ansökan om och utbetalning av sysselsättningsstöd**64 §. Ansökan**

Ansökan om sysselsättningsstöd prövas av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten. Sysselsättningsstöd skall sökas skriftligen eller på annat av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten godkänt sätt.

Den som ansöker om stöd skall i samband med ansökan lämna arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten de uppgifter som myndigheten behöver känna till för att avgöra ansökan.

65 §. Beviljande

Sysselsättningsstöd beviljas inom ramen för landskapsbudgeten av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten.

Av beslutet skall mottagaren, ändamålet och beloppet eller beräkningsgrunden framgå. Om inget stöd beviljas skall orsakerna till beslutet klart motiveras. Arbetsmarknads- och studieservicemyndighetens beslut skall vara skriftligt.

66 §. Utbetalning

Sysselsättningsstöd betalas ut månatligen i efterskott på basen av den ansökan som arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten har godkänt och den redovisning som stödtagaren har uppvisat.

Stödet kan betalas ut för en längre period än den som nämns i 1 mom., om det är motiverat med tanke på användningen av stödet samt om mottagaren av stödet ger sitt samtycke till det.

Beviljade stöd betalas in på det konto som den som är berättigad till förmånen har uppgett. Stöd till enskilda personer kan betalas även på annat sätt, om det inte är möjligt att betala in dem på ett konto eller om stödtagaren uppger något särskilt skäl som arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten godkänner.

67 §. Övervakning

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten övervakar att syftet med sysselsättningsstöden uppfylls.

Stödtagaren skall fortlöpande lämna arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten riktiga och tillräckliga uppgifter för övervakningen av att villkoren i beslutet och lagstiftningen i övrigt iakttas.

68 §. Avbrytande av utbetalning och återkrav av sysselsättningsstöd

Utbetalning av sysselsättningsstöd upphör och stödet skall helt eller delvis återkrävas om det har använts för andra ändamål än för dem för vilka det har beviljats, om stödtagaren har lämnat felaktiga uppgifter som haft en väsentlig inverkan på att stödet har beviljats, om stödtagaren hemlighållit omständigheter som har inverkat på beslutet om beviljande eller om stödet betalats till ett för stort belopp.

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten beslutar om avbrytande av utbetalningen och återkrav av de stöd som den har beviljat. Beslut skall fattas inom fem år räknat från den dag då utbetalningen gjordes.

Återkravet får verkställas i den ordning som föreskrivs för indrivning av skatter i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsköningsväg (FFS 367/1961). Återkravet kan även verkställas på så sätt att från stöd enligt denna lag som arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten senare betalar till sökanden avdras det belopp som skall återkrävas.

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten kan bestämma att den som skall återbetala stöd skall betala en årlig ränta på det återkrävda stödbeloppet enligt 3 § i räntelagen (FFS 633/1982) från den dag grunden för återkravet uppstår till dess att återbetalningen görs. Vid dröjsmål med återbetalning av stöd som återkrävs skall stödtagaren betala en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § i räntelagen från den dag beloppet återkrävs till den dag stödet återbetalas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och om utbetalningen av stödet utan grund inte berodde på ovikligt förfarande från stödtagarens eller dennes företrädarens sida eller om det belopp som betalats utan grund är litet. Återkravet kan dessutom frångås helt efter det att beslut om återkrav

L 22 LL (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet

har givits, om det med beaktande av stödtagarens ekonomiska situation inte längre är ändamålsenligt att fortsätta återkrävandet eller om det med hänsyn till det stödbelopp som inte återkrävts medför oskäliga kostnader att fortsätta återkrävandet.

Se Lag om verkställighet av skatter och avgifter (FFS 706/2007), Pr 608 FL I och Rättelag, Ci 410 FL I.

69 §. Preskription av fordringar

En fordran som fastställts genom beslut om återkrav och den dröjsmålsranta på fordran som bestäms med stöd av 68 § preskriberas fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Preskriptionen av en fordran som fastställts genom beslut om återkrav och dröjsmålsranta avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § i lagen om preskription av skulder (FFS 728/2003). Från detta avbrott i preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid.

Se Ci 415 FL I.

70 §. Landskapsförordning

Om inte ärendet hör till området för lag kan landskapsregeringen utfärda närmare bestämmelser genom landskapsförordning om förutsättningarna för och förfarandet vid beviljandet av sysselsättningsstöd enligt 8-14 kap.

15 kap. Särskilda bestämmelser

71 §. Rätt att få och lämna ut uppgifter

På utlämnande och hemlighållande av uppgifter tillämpas landskapslagen (1977:72) om allmänna handlingars offentlighet, om inte annat följer av denna lag.

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten har utan hinder av bestämmelserna om en handlings hemlighållande och utan ersättning rätt att av andra myndigheter få de uppgifter som är nödvändiga för att verkställa och utveckla arbetsmarknadsservicen.

Se C 4, Landskapslag (1977:72) om allmänna handlingars offentlighet.

72 §. Brott mot stödbestämmelserna

Den som uppsåtligen eller av vårdslöshet

1) till arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten lämnar en oriktig uppgift om en omständighet som är ägnad att väsentligt påverka möjligheterna att få ett stöd eller dess belopp eller stödvillkoren eller hemlighåller en sådan omständighet,

2) försummar att meddela en sådan förändring i förhållandena, som väsentligt påverkar möjligheterna att få stöd eller dess belopp eller stödvillkoren och som stödtagaren i samband med stödbeslutet eller annars särskilt har förpliktats att anmäla, och därigenom bereder eller försöker bereda sig eller någon annan ekonomisk vinning eller

3) i strid med villkoren i ett beslut om beviljande av stöd använder stödet på ett sätt som väsentligt strider mot dess ändamål skall för brott mot stödbestämmelserna dömas till böter.

73 §. Brott mot tystnadsplikt

Den som utan lov röjer vad han eller hon vid handläggningen av ärenden enligt denna lag fått veta om ett företags eller en enskild persons ekonomiska

ställning, affärs- eller yrkeshemlighet eller annan omständighet av enskild natur skall för brott mot tystnadsplikt enligt landskapslagen om arbetsmarknadspolitisk verksamhet dömas till böter.

74 §. Avgiftsbrott

Den som uppbär i 13 § förbjuden avgift skall för avgiftsbrott dömas till böter.

75 §. Anvisning om rättelse och besvärshanvisning

Skall en sakägare yrka på rättelse av ett beslut innan han eller hon kan anföra besvär över beslutet, skall i samband med beslutet ges anvisningar om användningen av ett sådant rättelsemedel.

Besvärshanvisning skall fogas till ett beslut över vilket besvär kan anföras. Närmare bestämmelser om besvärshanvisning finns i förvaltningsprocesslagen (FFS 586/1996).

Se Pr 103 FL I.

76 §. Rättelse

En sakägare som är missnöjd med ett beslut som arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten har fattat kan inom 30 dagar, räknat från den dag beslutet delgavs vederbörande, skriftligen begära rättelse hos den beslutande myndigheten. I rättelseyrkandet, som läggs till grund för myndighetens prövning, skall anges vilket beslut som önskas rättat och de omständigheter som rättelseyrkandet grundar sig på. Ett rättelseyrkande skall behandlas utan dröjsmål.

Beslut anses delgivet vederbörande, om inte annat visas, den sjunde dagen efter den dag då beslutet inlämnats för postbefordran under den adress sökanden har uppgivit.

77 §. Besvär

Beslut som arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten har fattat med anledning av ett rättelseyrkande får överklagas hos Ålands förvaltningsdomstol.

Besvär över lagligheten av landskapsregeringens beslut enligt denna lag får anföras hos högsta förvaltningsdomstolen.

16 kap. Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser

78 §. Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2006.

Genom denna lag upphävs landskapslagen (1972:24) om sysselsättning.

79 §. Överföring av ärenden

De ärenden vilka är anhängiga vid Ålands landskapsregering, Ålands arbetsförmedlingsbyrå och yrkesvägledningsbyrån när denna lag träder i kraft och vilka enligt denna lag skall skötas av arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten skall överföras till arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten för fortsatt behandling enligt denna lags bestämmelser när lagen träder i kraft.

80 §. Preskriptionstid för fordringar som uppkommit före lagens ikraftträdande

Bestämmelserna i 69 § tillämpas också på stöd som betalats utan grund eller till ett för stort belopp och på fordringar som uppkommit före ikraftträdandet av la-

gen. När preskriptionstiden för sådana fordringar räknas ut beaktas också tiden före lagens ikraftträdande.

Ikraftträdelsebestämmelse (2006/39):

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2006.

Beräkning av den tidsfrist på 30 dagar som avses i 31c § 1 mom. börjar när denna lag träder i kraft, om den berörda personens anställningsförhållande har upphört innan lagen trädde i kraft men tidigast den 16 februari 2005. Om personen har sagts upp av ekonomiska eller produktionsmässiga orsaker förutsätts dessutom att uppsägningen har verkställts tidigast den 16 februari 2005.

L 23 Landskapslag (1988:39) om sysselsättningsfrämjande utbildning

1 §. För att tillgodose arbetsmarknadens behov av utbildad arbetskraft och motverka arbetslöshet ordnas sysselsättningsfrämjande utbildning enligt bestämmelserna i denna lag.

2 §. Sysselsättningsfrämjande utbildning ordnas i form av yrkeskurser. Sysselsättningsfrämjande utbildning kan även ordnas genom att tillhandahålla plats på utbildningslinje vid yrkesläroanstalt i landskapet.

Som rådgivande och initiativtagande organ i frågor som rör sysselsättningsfrämjande utbildning skall finnas ett yrkesutbildningsråd. Rådet tillsätts av [landskapsstyrelsen] för två kalenderår i sänder. Närmare bestämmelser om rådets sammansättning och verksamhet utfärdas av [landskapsstyrelsen] genom reglemente. Yrkesutbildningsrådet kan även ha uppgifter som rör annan yrkesutbildning än den som avses i denna lag.

3 §. [Landskapsstyrelsen] beslutar om yrkeskurs skall ordnas. Likaså beslutar [landskapsstyrelsen] om sysselsättningsfrämjande utbildning skall ordnas genom att tillhandahålla plats på utbildningslinje vid yrkesläroanstalt.

Kostnaderna för den sysselsättningsfrämjande utbildningen erläggs ur landskapets medel.

4 §. För att samordna den sysselsättningsfrämjande utbildningen och för att ordna yrkeskurser skall finnas ett institut för yrkeskurser. Yrkeskurser kan dessutom ordnas av yrkesläroanstalt och av högskola. Den som ordnar yrkeskurs antar elever i samråd med arbetsförmedlingen och yrkesvägledningen. Intyg över slutförd kurs utfärdas av den som ordnat kursen.

5 §. Till sysselsättningsfrämjande utbildning kan antas

- 1) den som är arbetslös eller hotas av arbetslöshet;
- 2) den som är i behov av utbildning för att upprätthålla eller öka sin yrkesskicklighet; eller
- 3) den som är i behov av utbildning för att få ett yrke eller övergå till yrken där det råder betydande brist på yrkeskunig arbetskraft.

6 §. Sysselsättningsfrämjande utbildning är avgiftsfri för eleverna.

Till elev i sysselsättningsfrämjande utbildning och till den som deltar i uttagning till sådan utbildning er-

LL (1988:39) om sysselsättningsfrämjande utbildning L 23

läggs ersättningar och utbildningsstöd i enlighet med de grunder som gäller för sådana ersättningar och stöd i riket. Beslut om utbetalning fattas av institutet för yrkeskurser i samråd med arbetsförmedlingen.

Vad i 1 och 2 mom. sägs gäller i tillämpliga delar även beträffande den som deltar i utbildning som ordnas för främjande av sysselsättning i nordiskt land.

7 §. Den som deltar i sysselsättningsfrämjande utbildning har inte rätt till de förmåner som medges arbetslös enligt landskapslagen (1972:24) om sysselsättning.

8 §. Andra understöd och förmåner än utbildningsstöd som beviljas enligt 6 § utgör inte beskattningsbar inkomst vid kommunalbeskattningen. Utbildningsstöd samt andra förmåner och ersättningar som beviljas enligt 6 § får inte utmätas.

9 §. Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

L 24 Republikens Presidents Förordning (2006:47) om skötseln av lönegarantiärenden i landskapet Åland

(FFS 346/2006)

1 §. Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet skall i landskapet Åland sköta de uppgifter som enligt lönegarantilagen (866/1998), lönegarantiförordningen (868/1998) och lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000) ankommer på arbetskraftsbyråerna.

Se Ar 134, 135, 136 FL II.

2 §. Denna förordning träder i kraft den 15 maj 2006.

Genom denna förordning upphävs förordningen av den 4 februari 1977 om förvaltningen av lönegarantiärenden i landskapet Åland (136/1977) och 1 § 2 punkten i förordningen av den 30 december 1992 om fortsatt giltighet av vissa överenskommelseförordningar som har utfärdats med stöd av 1951 års självstyrelselag för Åland (1594/1992).

L 25 Förordning (1991:70) om skötseln i landskapet Åland av vissa uppgifter enligt utlänningslagen

(FFS 1175/1991)

Förlängd genom (1993/10).

1 §. Ålands arbetsförmedlingsbyrå skall i landskapet Åland sköta de uppgifter som enligt utlänningslagen (378/1991) och utlänningsförordningen (449/1991) ankommer på arbetskraftsbyråerna.

2 §. Denna förordning träder i kraft den 16 september 1991.

L 26 LL (1989:27) om lagen om jämställdhet

L 26 Landskapslag (1989:27) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män

1 §. I syfte att främja jämställdheten mellan könen, skall lagen den 8 augusti 1986 om jämställdhet mellan kvinnor och män (FFS 609/1986), nedan kallad jämställdhetslagen, äga tillämpning i landskapet Åland med i denna lag angivna avvikelser.

Ändring av den i 1 mom. avsedda lagen gäller i landskapet, om inte annat sägs i denna lag.

2 §. Vad i jämställdhetslagens 2 § 2 mom. är stadgat om verksamhet i riksdagen som ansluter sig till riksdagsledamotsuppdraget skall i landskapet avse motsvarande verksamhet i lagtinget som ansluter sig till lagtingsledamotsuppdraget. (2007/79)

Vad i jämställdhetslagens 3 § är stadgat om anställningsförhållande till staten, skall i landskapet Åland avse anställningsförhållande till landskapet.

Bestämmelserna i jämställdhetslagens 4a § 1 mom. om statliga kommittéer, delegationer och andra motsvarande organ skall i landskapet avse kommittéer, delegationer och andra motsvarande organ samt förvaltningsorgan som tillsätts av landskapsregeringen. (2007/79)

3 §. Bestämmelserna i 20 § jämställdhetslagen skall inte äga tillämpning i landskapet Åland.

4 §. Med beaktande av bestämmelserna i 2 mom. skall de förvaltningsuppgifter som enligt jämställdhetslagen sköts av en riksmyndighet i landskapet skötas av landskapsregeringen under förutsättning att dessa uppgifter hör till landskapets behörighet enligt 18 § självstyrelselagen för landskapet Åland. (2007/79)

De förvaltningsuppgifter som enligt jämställdhetslagen sköts av jämställdhetsombudsmannen skall inom landskapets behörighet skötas av diskrimineringsombudsmannen. Även de förvaltningsuppgifter som enligt jämställdhetslagen sköts av jämställdhetsnämnden skall inom landskapets behörighet skötas av diskrimineringsombudsmannen. (2007/79)

Utöver vad i 1 mom. är stadgat skall landskapsregeringen genom initiativ, råd och anvisningar främja att syftet med denna lag uppnås.

Tidigare 2 mom. har blivit 3 mom. genom (2007/79).

5 §. Handling som inkommer till landskapsregeringen i ärende som avses i denna lag är med avvikelse från vad som sägs i 3 § 1 mom. landskapslagen (1977:72) om allmänna handlingars offentlighet inte offentlig förrän ärende, vartill handlingen hör, har slutbehandlats om inte handlingen enligt 9 § nämnda lag skall hållas hemlig.

6 §. Den som utövar näring i landskapet får inte för sina produkter eller tjänster göra reklam som innehåller kränkande avbildning eller nedsättande värdering av kvinna eller man. Det sagda skall dock inte äga tillämpning på reklam som förmedlas av etermedia eller genom kabelsändning eller på reklam i utländska tidningar och tidskrifter.

Bestämmelsen i 1 mom. tillämpas inte på näringsutövning som avses i 27 § självstyrelselagen för Åland. (2007/79)

Den som bryter mot bestämmelsen i 1 mom. kan av diskrimineringsombudsmannen förbjudas att fortsätta eller upprepa förfarandet. Förbudet kan förenas med vite. Diskrimineringsombudsmannen förordnar om betalning av vite. (2007/79)

7 §. (2007/79) Besvär över beslut om föreläggande av och utdömande av vite anförs hos Ålands förvaltningsdomstol inom 30 dagar från delgivningen av beslutet.

8 §. (2007/79) Inom landskapets behörighet skall bestämmelserna i 47 kap. 3 § strafflagen (FFS 39/1889) om straff för diskriminering i arbetslivet tillämpas i den lydelse de har när denna lag träder i kraft. Ändringar och nya bestämmelser om straff för diskriminering i arbetslivet skall tillämpas från den dag de träder i kraft i riket.

Till straff för brott mot tystnadsplikten i jämställdhetslagen döms enligt 38 kap. 2 § 2 mom. strafflagen, om inte gärningen skall bestraffas enligt 40 kap. 5 § strafflagen eller strängare straff för den stadgas på något annat ställe än i 38 kap. 1 § strafflagen.

Den som bryter mot förbudet mot diskriminering av annonsering vid annonsering av utbildningsplatser skall för *diskriminerande annonsering* dömas till böter.

9 §. (2007/79) Landskapsregeringen kan inom landskapets behörighet genom landskapsförordning besluta att författningar som utfärdats med stöd av jämställdhetslagen skall tillämpas i landskapet Åland oförändrade eller med de ändringar landskapsregeringen föreskriver.

Landskapsregeringen kan inom landskapets behörighet i landskapsförordning besluta om genomförandet i landskapet av EG:s direktiv rörande angelägenheter som avses i denna lag.

10 §. Denna lag träder i kraft den 1 april 1989.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter kan vidtas innan lagen träder i kraft.

Bestämmelsen i 2 § 3 mom. förpliktar inte till ändringar i sammansättningen av organ som har tillsatts innan denna lag träder i kraft.

L 27 Landskapslag (2005:66) om förhindrande av diskriminering i landskapet Åland

1 §. Lagens syfte

Denna lag har till syfte att motverka och förhindra diskriminering på grund av etnisk tillhörighet, religion eller annan övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning eller annan därmed jämförbar omständighet.

Bestämmelser om diskriminering på grund av kön finns i landskapslagen (1989:27) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män. (2007/81)

Se L 26, Landskapslag (1989:27) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män.

2 §. Definition av diskriminering

Med diskriminering menas i denna lag direkt diskriminering, indirekt diskriminering, trakasserier och instruktioner att diskriminera.

Direkt diskriminering anses förekomma när en person behandlas mindre förmånligt än en annan person behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation.

Indirekt diskriminering anses förekomma när en skenbart neutral bestämmelse eller ett skenbart neutralt kriterium eller förfaringssätt särskilt missgynnar vissa personer, om inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet objektivt motiveras av ett berättigat mål och medlen för att uppnå detta mål är lämpliga och nödvändiga.

Trakasserier anses förekomma när ett oönskat beteende syftar till eller leder till att en persons värdighet kränks och att en hotfull, fiendlig, förnedrande, förödmjukande eller kränkande stämning skapas.

3 §. Förbud mot diskriminering av tjänstemän och näringsidkare

Diskriminering som sker på grund av etnisk tillhörighet, religion eller annan övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning är förbjuden

1) i fråga om villkor för tillträde till verksamhet som egenföretagare och till yrkesutövning,

2) i fråga om villkor för tillträde till yrkesvägledning, yrkesutbildning och omskolning, inklusive yrkespraktik, samt

3) i fråga om villkor för tillträde till tjänst hos landskapet eller kommunerna eller tjänstevillkor.

Särbehandling på grund av ålder skall inte uppfattas som diskriminering om den på ett objektivt och rimligt sätt kan motiveras av mål som rör sysselsättningspolitik, arbetsmarknad, yrkesutbildning eller något annat berättigat mål.

Särbehandling skall inte uppfattas som diskriminering om den beror på ett verkligt och avgörande yrkeskrav på grund av yrkesverksamhetens natur eller på grund av sammanhanget där yrkesverksamheten utförs, förutsatt att målet är berättigat och kravet proportionerligt.

Bestämmelser i självstyrelselagen för Åland och jordförvärvslagen för Åland (FFS 3/1975), eller i lag som stöder sig på dessa bestämmelser, angående krav på kunskaper i svenska eller på innehav av åländsk hembygdsrätt eller finskt medborgarskap skall inte betraktas som diskriminering enligt 1-3 mom.

4 §. Förbud mot diskriminering inom hälso- och sjukvården och socialvården

Diskriminering som sker på grund av etnisk tillhörighet, religion eller annan övertygelse eller sexuell läggning är förbjuden inom hälso- och sjukvården och socialvården.

5 §. Förbud mot diskriminering i skolan samt inom varu- och tjänstesektorn

Diskriminering som sker på grund av etnisk tillhörighet, religion eller annan övertygelse, funktionshinder eller sexuell läggning är förbjuden inom skolan samt vid sådant yrkesmässigt tillhandahållande av varor och tjänster, inklusive bostäder, som avser verksamheter inom landskapets behörighet.

6 §. Åtgärder till gagn för tjänstemän med funktionshinder

Landskapet och kommunerna skall i varje konkret fall vidta de åtgärder som behövs för att göra det möjligt för en person med funktionshinder att, på samma villkor som en person utan funktionshinder, erhålla en tjänst, vara verksam som tjänsteman, delta i vidareutbildning för tjänstemän och bli befordrad som tjänsteman, såvida sådana åtgärder inte medför en oproportionerlig börda för arbetsgivaren.

7 §. Positiv särbehandling

Bestämmelserna i denna lag innebär inte något hinder mot att besluta om särskilda åtgärder för att förhindra att personer missgynnas på grund av etnisk tillhörighet, religion eller annan övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning eller för att kompensera ett sådant missgynnande.

8 §. Förbud mot reprisallier

Det är förbjudet att utsätta enskilda för ogynnsam behandling eller ogynnsamma följder på grund av klagomål om diskriminering.

9 §. Gottgörelse

I landskapet skall bestämmelserna om gottgörelse i 9 och 21 §§ lagen om likabehandling (FFS 21/2004) tillämpas i den lydelse de har när denna lag träder i kraft. Ändringar i dessa bestämmelser gäller i landskapet från den dag de träder i kraft i riket.

Se Ar 111a FL II.

10 §. Tillsyn

Diskrimineringsombudsmannen skall se till att denna lag följs.

I första hand skall diskrimineringsombudsmannen försöka förmå dem som omfattas av förbuden mot diskriminering och reprisallier att frivilligt följa lagen.

När det finns sannolika skäl att befara att någon har begått en gärning som är straffbar i enlighet med bestämmelserna i 13 § skall diskrimineringsombudsmannen anmäla saken till allmän åklagare.

11 §. (2008/27) Vite

Om någon trots påpekanden från diskrimineringsombudsmannen inte rättar sig efter denna lag får diskrimineringsombudsmannen vid vite förelägga denne att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen. Närmare bestämmelser om vite finns i landskapslagen (2008:10) om tillämpning i landskapet Åland av viteslagen.

Se C 2, Landskapslag (2008:10) om tillämpning i landskapet Åland av viteslagen.

12 §. Besvär

Besvär över beslut om föreläggande och utdömande av vite anförs hos Ålands förvaltningsdomstol inom 30 dagar från delgivningen av beslutet.

13 §. Straffbestämmelser

I landskapet skall bestämmelserna i 11 och 47 kap. strafflagen (FFS 39/1889) om straff för diskriminering tillämpas i den lydelse de har när denna lag träder i kraft. Ändringar och nya bestämmelser om straff för diskriminering skall tillämpas från den dag de träder i kraft i riket.

Se St 101 FL I.

L 27 LL (2005:66) om förhindrande av diskriminering i landskapet Åland**14 §.** *Ikraftträdande*

Denna lag träder i kraft den 1 december 2005.

Genom denna lag upphävs 13 kap. 6 § strafflagen samt 17 § 3 och 4 mom. och 54 § 2 mom. lagen om arbetsavtal (FFS 320/1970) i den lydelse som tidigare varit gällande i landskapet jämlikt 71 § självstyrelselagen.